

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Mr Lærer P Røn Christensen

Kristen Piilsvej 16

74

Charlottenborg

720835

NISSUMSKE

ODERBØGER

Ch. L. Knudsen

NISSUMSKE AARBØGER

UDGIVET AF
NØRRE NISSUM SEMINARIUMS
ELEVFORENING

UNDER REDAKTION AF
CHR. M. CHRISTENSEN (17)

1946

M. CHRISTENSENS BOGTRYKKERI
STRUER 1947

INDHOLD

1. Seminarielærer J. Kirkegaard. Af <i>St. Steffensen</i> (23)	3
2. Minder fra det kirkegaardske Hjem i Nørre Nisum. Af <i>A. J. Thøgersen</i> (13)	8
3. Musiklærer Chr. Rønning-Møller og Hustru Margrethe Rønning-Møller in memoriam. Af <i>Johs. Hejbøl</i> (21)	12
4. Femogtyve Aar. Af <i>Thora Hansen</i> , Randers	17
5. En kristen Stat. Af <i>Signe Bjerre Lloyd</i> (20)	22
6. Kirkeur i Nørre Nisum. Af <i>J. Søndergaard Jacobsen</i> (06)	25
7. Aaret, der svandt. Af Forstander <i>P. C. Gjølstrup</i>	30
8. 25 Aars Jubilarene	39
9. Dimittenderne 1946	43
10. Af Aarets Dagbog	45

SEMINARIELÆRER J. KIRKEGAARD

Af St. Steffensen (23)

Ved Lærer Kirkegaards Død er paa en Maade Forbindelsen mellem Nørre Nissum Seminariums Fortid og Nutid klippet over. — Dets ejendommelige Fremstaaen med den yderst primitive Start og jævne, rolige Vækst havde alle Dage en god Portion af Eventyret over sig, og dog forekom Beretningerne herom én saa forunderlig levende og nærværende, trods det stigende Aaremaal, saa længe Lærer Kirkegaard som den sidste af de gamle fra Starten endnu gik levende omkring iblandt os. — Nu er han ikke mere, og i Løbet af kort Tid vil uvægerlig Beretningen om Seminariets første Aar synke ned til at blive blot Historie.

Denne første Tid var saa at sige personificeret i Lærer Kirkegaard; dens Sæder og Skikke, dens Nøjsomhed, Tilfredshed og Arbejdsglæde. Det er vel tvivlsomt, om nogen enkelt gennem sin Personlighed nogensinde har kunnet give Udtryk for det, der hed Nr. Nissum Seminarium, som Lærer Kirkegaard kunde det. — Deraf kom det vel ogsaa, at naar vi i Ferierne aflagde smaa Besøg paa vor gamle Skole og traf Lærer Kirkegaard hjemme, — hvad vi som oftest gjorde —, ja, da syntes vi altid, at vi i egentlig Forstand havde mødt Seminariet selv, saadan som vi kendte det og holdt af det. — Ingen Enkeltperson af den øvrige Lærerstab formaede at give os, der er lidt ældre, dette Indtryk. — Derfor vil vi paa

en dobbelt Maade savne Lærer Kirkegaard, naar vi herefter gæster Stedet.

Hvad Undervisningen angik, var Lærer Kirkegaard af den gamle Skole. Der var ikke mange Sidespring og Diskussioner; alt blev givet og krævet igen grundigt og solidt. Hans tilsyneladende flegmatiske Ro bidrog ikke til at sætte større Spænding paa, medens til Gengæld hans store Lune reddede Timerne fra at blive tørre. — Men Metoder kan lige saa lidt diskuteres som Smagen. Den, der gennem Aarene har set de metodeangivende Skolefolk dreje hele Vindrosen rundt og akkurat havne, hvor de i sin Tid startede, har ikke Lyst til at kritisere dem, der i samme Periode holdt sig konstant ved det gamle. — At det ikke skortede paa Evner til at løse nye Opgaver, kom klart til Syne, da Kravene fra de nye Love bankede paa. Lærer Kirkegaard klarede da Vanskelighederne trods Alderen. — Men her maa de yngre Aargange supplere. Det faldt ikke i vor Lod at være med paa landsomspændende Ekskursioner, f. Eks. i Geologi under Lærer Kirkegaards Ledelse, lige saa lidt som vi nød godt af de øvrige Udvidelser efter den nye Seminarielov.

Da jeg for kort Tid siden spurgte en Kammerat, hvilken af vore gamle Lærere han nu efter godt en Snes Aars Forløb oftest havde i Tankerne, nævnede han Lærer Kirkegaard, fordi, — som han sagde, — „han gav os, hvad vi skulde bruge, jævnt og solidt“. — Om jeg netop havde givet samme Svar, skal være usagt, men jeg har siden tænkt paa, hvor rigtigt Svaret egentlig var.

Der gaar mange Anekdoter om Lærer Kirkegaards overlegne Ro og herlige jydsk Lune, der gav sig lige virkningsfulde Udslag, hvad enten det gjaldt om at klare en opstaaet Situation, at redde en Elev ved Eksamensbordet eller at sætte en højbenet Vigtig paa Plads. — Hans Evne til, — især ved Oprykning, — at kunne placere en saadan saa nær Dumpegrænsen som vel muligt, skal have været imponerende. — Her skal ikke fortælles Anekdoter, enhver af os husker adskillige, ikke mindst fra Timerne paa Klassen, hvor hans til Tider lidt barokke Lune altid satte Kulør paa Navne og Tal, især i Geografitimerne. — Lærer Kirkegaard og jeg var fra samme Egn, fra to Nabosogne; alene af den Grund var der for mig noget hyggeligt hjemligt saavel ved hans Væsen som i hans Tale og Udtryksmaade.

Men ogsaa paa anden Maade hørte Lærer Kirkegaard Seminariets første Tid til, Ad. L. Hansens, J. Andreassens og

Asschenfeldt-Hansens Nørre Nissum. — Da jeg en varm Sommerdag i 1920, Dagen før Optagelsen, første Gang hilste paa Lærer Kirkegaard, var det i Egenskab af fungerende Forstander. Modtagelsen var hjertelig, men vi havde ikke talt sammen i mange Minutter, før Spørgsmaalet lød: „Er De et troende Menneske, Steffensen?“ Nu kunde dette Spørgsmaal, stillet blot et Aar før, have bragt mig i Forlegenhed, alene af den simple Grund, at jeg da næppe havde forstaaet Meningen. Nu kendte jeg imidlertid Indre Mission ret godt gennem et ti Maaneders Vinterlærerophold paa Holmslands Klit, saa jeg overraskedes ikke og vidste ogsaa, hvad jeg skulde svare.

Alt forandrer sig, ogsaa Indre Mission; saadan spørger man maaske ikke Folk mere, men hvem tør fordømme i dette Forhold? — Maaske var det samtidig en Styrke og en Svaghed, men i en vakkelvorn Tid kan man undertiden ønske lidt mere af det afgjorte og helstøbte, ogsaa i den Retning, — det som Kaj Munk et Sted kalder „de gamle, rasende Missionsfolk“, selv om jeg meget vel ser det skæve i at anvende dette Udtryk paa Lærer Kirkegaard. — Og naar han, f. Eks. ved Morgenandagterne, gav os Lejlighed til at se lidt af, hvad der gemte sig bød det paa Jyders Vis lidt tilknæp-pede Ydre, ja, da mærkede man det samme faste Stade uden Skelen til nogen af Siderne. — Skyklapper, hører jeg nogen sige! Ja, men Skyklapper fremtvinger foruden deres egentlige Bestemmelse et koncentreret Blik fremad mod Maalet, ligesom man jo skygger med Haanden over Øjnene, naar man ser mod noget langt borte.

Hvordan klarede Lærer Kirkegaard sig saa som Repræsentant for det gamle Nr. Nissum — efter at Lærer Gadegaard var død, og Kandidat Strøm var traadt uden for Nummer — mellem den hyppigt skiftende og ret uensartede Kreds af Medarbejdere, der ofte var dybt forskellige fra ham i flere Henseender? — Det er vist ikke for meget sagt, at han holdt Kursen støt. — Den Kendsgerning, at han gentagne Gange i fremrykket Alder overtog nye Fag eller tillærte sig nye Metoder i de gamle, viste baade sund Selvbevidsthed og en Smidighed, der var langt ud over det almindelige, og samtidig skabte Respekt om hans Navn. — At der kunde komme — og kom — Gnidninger i en saa forskelligartet og ofte særpræget Lærerstab, er ikke at undres over. Noget ganske tilsvarende har sikkert under en eller anden Form ogsaa vist sig andre Steder.

„Villa Home“ døbte Lærer Kirkegaard sit Hjem, som for at understrege den Betydning, Hjemmet havde for ham — da han byggede det, grundigt og solidt, men ligesom stilfærdigt tilbagertrukket fra Vejtrafikken og Seminaristernes daglige Vandring til og fra den gule Bygning. — Her skulde man møde ham for at faa det rette Indtryk af ham: Det brede Smil og de milde Øjne, der sammen med hele hans Væsen ligesom favnede en til Velkomst. Og samtidig kunde der være noget ophøjet værdigt, ja næsten patriarkalsk over hans Færden. — Saadan virkede han paa en, der med større eller mindre Mellemrum besøgte Hjemmet. Vi af de lidt senere Aargange, da Lærershjemmaene ikke længere var Pensionater, oplevede jo desværre ikke som de gamle at lære vore Lærere at kende „indefra“.

Det kirkegaardske Hjem stod stærkt! — Der var Samhörighed og Sammenhold, som man sjældent ser det, mellem Forældrene og de seks friske, begavede Børn. — Mange af os gemmer fra vor Nissumtid Minder om glade Sammenkomster i Hjemmet, hvor Aftenen gik med Alvor og Gammen, mest det sidste, og hvor f. Eks. Ordsprogslegene bogstavelig talt endevendte Lejligheden. — Men altid havde man Fornemmelsen af, at der blandt de mere eller mindre adstadige ældre i hvert Fald var een, der morede sig kongeligt: Lærer Kirkegaard selv.

Som Lærer Kirkegaard var tro mod sin Gerning paa den Skole, som han havde set vokse op til at blive en af Landets største, saaledes var han det ogsaa over for de Elever, som gennem Aarene gik ud og ind der, for saa siden at spredes ud over Landet. — Selv om det tit var i spøgefuld Form, han holdt sine Dimittenttaler, var der dog altid et Stænk af Vemod i dem, og vi forstod, at der laa Hjertervarme og gode Ønsker bag. Og hans gode Hukommelse gjorde, at han huskede sine gamle Elever og fulgte dem forbavsende godt. — I denne Forbindelse bør det ogsaa nævnes, at han foruden „Nissum-Staten“ ogsaa flittigt betænkte „Dæmring“ med Stof, som det altid var en Glæde for Redaktøren at modtage, ogsaa af den Grund, at det skete uden Opfordring. — Det var, som om det var ham om at gøre at faa suppleret Skiltringerne fra de ældste Tider, mens Tid var.

— — —
Nu er Lærer Kirkegaard ikke mere, og naar vi næste Gang gæster „Vor Moder“, Nørre Nissum Seminarium, vil der mangle en Linje — en Fure, om man vil — i hendes Ansigts-

træk; — en Streg, der var med til at give hende det Drag — man kan kalde det mildt eller strengt, som man vil — som vel ingen af os kan beskrive, men som var karakteristisk for Skolen, og som gjorde Stedet til „vor Ungdoms Lykkeland“ for saa mange Lærere og Lærerinder Landet over.

Det gaar her, som Søren Noe Nygaard et Sted siger om gamle Venner:

Der gaar et Gran af os med dem i Graven,
naar de som slagne slænger Vandringsstaven.

MINDER FRA DET KIRKEGAARDSKE HJEM I NØRRE NISSUM

Af A. J. Thøgersen (15)

I min Seminarietid havde jeg den Lykke at sidde ved Lærer Kirkegaards Bord og nyde den gode Mad til den meget billige Pris af 25 Kr. pr. Maaned.

Paa den Tid var det lovligt for en Del af Stedets Lærere at huse og bespise Seminarister, og det var maaske ogsaa nødvendigt, eftersom deres Løn ikke var stor. — Men hvorledes det gik til, at der kunde blive Løn for Sliddet ud af de 25 Kr. maanedlig, kan man i Dag næppe fatte. Der skulde Dygtighed til for at faa det til at gaa rundt; men Dygtigheden var ogsaa i Køkkenet. Med en Stue- og Kokkepige klarede Fru Kirkegaard det hele. Dertil kom, at Hjemmets fem Børn var smaa og derfor ogsaa maatte være under deres Mors Omsorg. Der var Orden i Tingene og Plan i Arbejdet. Man mærkede aldrig, at det paa noget Punkt glippede.

Som Regel var der 28 Pensionærer hos Lærer Kirkegaard. Enkelte af disse havde Værelse hos samme.

Det siger sig selv, at der blandt saa mange af og til kunde falde Bemærkninger, som ikke er egnede til at opnoteres her. Men i det store og hele var der Ro ved Bordet under Maaltiderne, og det skyldtes i Særdeleshed Lærer Kirkegaards Nærværelse. Han sad nemlig for Bordenden og spiste sammen med os.

Lærer Kirkegaard sagde kun lidt ved Bordet, men han hørte, hvad der blev sagt, og han saa, hvad der foregik, og vi vidste, at skete der noget, som var ham imod, saa skulde vi nok ved Lejlighed faa det at vide paa en saadan Maade, at vi ikke glemte det.

Gode Vittigheder kunde Lærer Kirkegaard mere sig over.

Naar en eller anden havde dristet sig til at fortælle, skulde vi gerne have Hovedet drejet for at se, hvilket Indtryk det gjorde paa vor Vært. I de fleste Tilfælde saa vi ham sidde med et lunt Glimt i Øjet.

Maden? — Jo, den var udmærket til Prisen, og der var altid nok. Ingen behøvede nogen Sinde at gaa sulten fra Bordet. — Bøfdagen var maaske den bedste, og at der skulde meget til, vil man forstaa deraf, at lille Hermansen (11) en Middag satte fire store Bøffer til Livs. Da han kom ud, klappe han sig paa Maven og sagde: „Det wa nok gue.“ Samtidig skød han Maven frem, hvad der bevirkede, at et Par blaaprikkede Knapper i hans kulørte Vest sprang af og foretog en lille Rejse ud i Rummet. — At Maden var god og vel-smagende, det vidste ogsaa Seminariets „Stamgæster“: Tombe-Peter og Blind-Karl. Den første holdt af og til Foredrag for os i Seminariegaarden. Særlig veltalende blev han, naar vi fik ham anbragt paa en Kasse eller en omvendt Tørvekurv. En Søndag Middag præsterede han at spise to Portioner Sød-suppe og flere Stykker Rugbrød, før vi andre fik os taget sammen til at begynde, og imens sad Lærer Kirkegaard og underholdt ham i Tilfredshed over, at her var en Mand, der virkelig trængte til Næring.

Blind-Karl med Harmonikaen var knap saa graadig efter Mad, men mere lysten efter Penge. En Dag sad han ved Bordet og optalte Resultatet af sine Anstrengelser. Han kunde føle, at der var adskillige af de „røde“, og under Sammen-tællingen udbrod han: „Der er manne, ... og de æ stuer —, saa han æ Dreng, da han vænn æ Lue.“

Da lo Lærer Kirkegaard virkelig højt; thi han havde et godt Øre for den jyske Dialekt, og jeg tror, han glædede sig over, at den „gamle“ dog havde faaet Udbytte.

Det kirkegaardske Hjem var et gæstfrit Hjem. Flere Gange blev Pensionærerne inviteret til Aftenkaffe i Privatet. Det var herlige Aftener under frie Former, hvor vi følte, vi var i et Hjem, et Hjem, som interesserede sig for os, og som vilde os det bedste. — Vi sang og skæmtede, vi drak Kaffe og spiste hjemmebagt Brød, der var ekstra. Mange Gange lykkedes det os at formaa lille „Busse“, Hjemmets Søn, nu Læge i Holstebro, til at spille og synge for os. Saa blev der stille i Stuerne. Vi beundrede det lille Menneskes Talent, og vi kunde se paa Lærer Kirkegaard, at han glædede sig. — En saadan Aften gik altid for hurtigt, og vi sansede næppe at gaa, før Lærer Kirkegaard sluttede af for os.

Fru Kirkegaard var som sin Mand interesseret i Elevernes Vel. Det mærkede man paa mange Maader, men mest dog, naar der var Sygdom til Stede; thi trods Travlheden med Børnene og Arbejdet med Gryderne i Køkkenet kunde hun altid faa Tid til at se hen til en syg Seminarist. Det var lige meget, om det var ved Dag eller Nat. Hun kom, naar der blev kaldt. Det er der mange af os, som har tænkt paa siden.

Det var ikke for Lønnens Skyld, Fru Kirkegaard tog sig af os, thi den var vel ofte kun Tak, men man forstod, at det var hende en Glæde at være til Hjælp; det saas paa hendes Ansigt, det følte gennem hendes hurtige Bevægelser og bløde Hænder.

Dog mindes jeg, at vi engang blev enige om at give Fru Kirkegaard en Standerlampe i Messing som Bevis for, at vi følte os i Gæld.

Fem af os skulde gaa til Lemvig for at hjemføre Lampen. Det var nok ved Vintertide. Føret var daarligt, Vejen lang og Tiden knap. Cyklen var dengang ikke hver Mands Eje. Efter nogen Forhandling blev det bestemt, at jeg skulde gaa over til Forstander Asschenfeldt-Hansen og bede om at laane hans Køretøj — en brun Russer og en gammel Vogn. Hesten var langsom, Vognen skrøbelig og Forstanderen ængstelig. Men da jeg forsikrede, at jeg havde Øvelse i at køre, og at der kun var fire, der skulde med, saa fik jeg Lov.

Søren Olesen, nu Retsforbundsmand i Rigsdagen, skulde gaa forud op til Missionshuset og derfra som femte Mand age med til Lemvig. Paa Hjemturen var vi dumme eller dristige nok til at blive paa den knirkende Vogn helt ned til Seminariet. Det saa Forpagteren og var ikke sen til at gaa ind til Forstanderen med det. Da jeg senere skulde gaa over og sige Tak for Laanet, blev jeg mødt i Døren med disse Ord: „Men kære Thøgersen! De sagde jo, at De var kun fire.“

„Ja,“ svarede jeg stille, „der var kun fire med. Jeg var jo Kusk.“ Da lagdes Forstanderens blide Haand paa min Skulder med Ordene: „Ak ja, kære Thøgersen. --- Farvel!“

Naa, men Fru Kirkegaard fik Lampen, og vi Lov til igen at se hendes smilende Ansigt og straalende Øjne. At vi derefter fik Fest i Privaten, tog vi vistnok som en Selvfølge.

Børnene var vore Venner. De var høflige og vaagne. Det var rart at møde dem i Praktiktimerne, hvor man altid kunde vente at faa gode Svar af dem. Ofte havde Kirkegaards Børn Besøg af Kollegernes og Børnene fra Byskov. Da var der Lystighed i det kirkegaardske Hjem. Jeg tror, de havde hele

Familien Kirkegaard

Huset til Raadighed, og jeg har da ogsaa siden forstaaet, at det var Dage, som de smaa saa hen til med Spænding.

Endnu kan jeg se for mig de kære Mennesker i det hyggelige Hjem. Jeg ser Lærer Kirkegaard, naar han rank og rolig gik fra sit Kontor gennem den aabne Veranda over til den gule Bygning. Der var noget over hans Holdning, der aftvang Respekt, der var noget i hans Væsen, der gjorde, at man kom til at holde af ham. At han vilde det bedste for os, fik man ofte at mærke. Derfor var man rolig og tryk, naar det var ham, der skulde føre op til Eksamen.

Det var lykkelige Aar for mig og mine to Brødre. Tit har vi drøftet vor Seminarietid, og altid har vi været enige om, at det var en Lykke for os, at vi fik Lov til at komme ind i det kirkegaardske Hjem, hvor vi mødte saa megen Godhed og Forstaaelse. Vi fik der vort andet Hjem. Meldte der sig et eller andet vanskeligt for os, gik vi aldrig forgæves, naar vi besluttede at gaa til Hr. og Fru Kirkegaard med det. Derfor er det med Glæde, jeg skriver disse Linier.

Lærer Kirkegaard er ikke mere her, men er gaaet hjem til den store Glæde. Han var som Lærer og som Kristen et Menneske, man gerne vilde ligne.

MUSIKLÆRER
CHR. RØNNING-MØLLER
OG HSTRU
MARGRETHE RØNNING-MØLLER
IN MEMORIAM

Af Johs. Hejbol (21)

Den 26. Juli 1946 døde fhv. Musiklærer Chr. Rønning-Møller paa Holstebro Sygehus efter faa Dages Sygeleje (Bughindebetændelse), kun 16 Dage efter at Fru Rønning-Møller var død efter flere Aars Sygdom. De blev begge begravet paa Tommerup Kirkegaard (Se „Dæmring“ 1946 Nr. 7). Dermed afsluttedes et lykkeligt Samliv, som for langt den største Dels Vedkommende var knyttet til Nr. Nissum Seminarium.

Chr. Rønning-Møller fødtes i 1884 i Ørum mellem Skive og Viborg, hvor Forældrene havde en Hedejendom paa et halvt Hundrede Tdr. Land. Om sin Far skriver han („Dæmring“ 1933 Nr. 19): „Far var en livlig og munter Mand, og det hændte ofte, at Karle og Piger fra de omliggende Stæder — som i øvrigt laa meget spredt — kom om Aftenen, naar Dagens Arbejde var sluttet, for at faa lidt ekstra Fornøjelse. Far, der var musikalsk og en god Harmonikaspiller, maatte spille op til en lille Svingom i Storstuen, som ikke var alt for stor. Det gik til i al Skikkelighed og paa en saare fri og naturlig Maade.“

Man forstaar, at han har taget Arv efter Faderen, baade i Henseende til musikalske Anlæg og til Karakter.

Samme Sted fortæller han om den Hændelse, der gjorde ham blind: „I mit syvende Aar kom Ulykken eller Lykken, hvad man vil: Et Strømpebaand, der var gaaet i Knude; en Kniv, der for op i det ene Øje; en Læge, der efter at have set Kniven, erklærede: Den Kniv kan ikke have beskadiget Øjet meget; men nu skal De faa noget at bade det med, saa gaar det nok. Derefter Betændelse, først i det saarede Øje, derefter i det andet. Resultat: Blindhed“.

Det er bemærkelsesværdigt, at han ikke tør afgøre, om det var Lykken eller Ulykken, der kom til ham. Naar Spørgs-

maalet i det hele taget kan stilles, skyldes det naturligvis, at Rønning-Møller tænker sig, at han uden denne Hændelse vilde — som H. C. Andersens kendte Romanfigur — være blevet „kun en Spillemand“, en Landsbyspillemand ligesom Faderen. Nu blev han igennem sin Uddannelse paa Blindeinstituttet indført i den højere Musiks uendelige og betagen-

Chr. Rønning-Møller

Margrethe Rønning-Møller

de Rige og naaede derigennem et Livsindhold og en Gerning, som han ellers ikke vilde have faaet, og som fik saa stor Betydning saavel for ham selv som for det Seminarium, han fik sin Gerning ved, og de Elever, han blev Lærer for.

Paa Blindeinstituttet var han fra 1892 til 1903. Derefter uddannede han sig yderligere i Musik i København indtil 1906, da han blev Musiklærer ved Seminariet her. Fra sin Tid paa Instituttet mindes han især tre Mænd: Instituttets første Forstander I. Moldenhaver. Provst Munch, senere Formand for Indre Mission. Hans Lærer i Violinspil, Komponisten Nicolai Hansen. Om den første skriver han: „En Mand af den gamle Skole, Aristokrat i god Forstand, myndig, ædel i Tale og ædel i Handling, agtet og æret af sine Elever“; Ord, der kunde tjene til at karakterisere ham selv.

Fra 1906 til 1934 virkede han saa som Musiklærer ved Seminariet. 1910 blev han gift med Margrethe Hansen, en Købmandsdatter fra Odense. Hun blev ham en udmærket Hustru og fortjener sin store Del af den Ærbødighed og Tak, som denne Mindeartikel gerne skulde give Udtryk for. Altid var hun rede til at hjælpe sin Mand i alle forefaldende

Situationer, og altid mødte hun Gæster, som kom i Hjemmet, med et venligt Sind og gode Ord. Det skyldes i ikke ringe Grad hende, at Rønning-Møller i saa mange Aar kunde gennemføre sin Gerning i Nissum.

Det var ødelagte Nerver, der tvang ham til at tage sin Afsked 1934. Man forstaar jo umiddelbart, at en anstrengende Lærergerning maa slide dobbelt paa Nerverne, naar den skal øves under Blindhed. I de første Aar derefter, boede Ægteparret forskellige Steder, bl. a. i København og Holstebro. Omsider styrkedes hans Nervesystem saa meget, at han kunde overtage Embedet som Organist ved Holstebro Sognekirke, en Gerning, der kom til at fylde de sidste Aar af hans Liv, og som han udførte med Alvor og Dygtighed. Allerede i Nissumaarene havde han med sin Musik været med til at gøre Gudstjenesterne festlige.

Ved Rønning-Møllers Begravelse i Tommerup udtalte en af hans Kammerater og Venner fra Blindeinstituttet, Organist Rosenqvist, Esbjerg, at de (d. v. s. Kammeraterne fra Instituttet) altid havde set hen til Rønning-Møller som et Mønstereksempel paa, hvad en blind var i Stand til at udrette. Og mange har unægtelig igennem Aarene været imponeret herover. Fremmede, der besøgte Stedet og saa ham vandre alene omkring imellem Bygningerne, vilde næsten ikke tro, at han var blind.

Som sin Far var han en „livlig og munter Mand“. Hvor kunde han nyde en god Vittighed, og han holdt af selv at sige Vittigheder i Timerne. Hans Blindhed erindres næsten bedst i Forbindelse med saadanne Vittigheder; han vidste aldrig rigtig, hvor længe han selv skulde blive ved at more sig over dem. Derimod kender jeg ingen Eksempler paa, at hans Blindhed blev misbrugt af Eleverne. Det opfattedes vistnok af alle som en Æressag, og der stod en betydelig Respekt omkring hans Personlighed og hans Gerning.

Han var en virkelig dygtig Lærer, der beherskede sit Fag og kunde undervise. Hans ydre Form kunde være streng og afvisende. Det var vel bl. a. et Middel til at holde Disciplin, men bundede ogsaa i hans Karakter. Han havde noget af Aristokratens Natur i sig i god Forstand som I. Woldenhaver.

En Del af hans Elever naaede vistnok aldrig ind bag denne ydre Form og fandt ham derfor streng. Men mange var ogsaa de, der opdagede, at der bag den ydre Skal fandtes et levende og varmt Hjertelag, der brændte for Sandhed og Ret. Han

var haard og ubestikkelig over for alt uægte, alt Hykleri; men hvor han fandt redelig Vilje og ærligt Slid, der var han altid rede med sin Indsats. To Slags Elever ofrede han sig særlig for: de dygtige og de svage. De første er de letteste og for-nøjeligste at arbejde med, og adskillige Musiklærere arbej-der maaske nok fortrinsvis med dem. Men Rønning-Møller havde ogsaa altid et særligt „Klassekor“, nogle, som helst skulde høres i hver Time; det var de svage i Faget. Utrætte-ligt sled han med dem, og i Reglen naaede de fleste af dem et efter Forholdene smukt Resultat.

Musiklivet i Nr. Nissum stod paa et højt Stade fra 1906—34 saavel som i Dag. Man mindes med Glæde de mange Koncerter igennem Aarene: fremmede Kunstnere, som R.-M. fik hertil; Koncerter, hvor han selv optraadte sammen med nogle af sine blinde Kolleger, især Organist Lauritsen, Skive, og navnlig de aarlige Foraarskoncerter, som han havde et stort og ganske uselvsk Slid med.

I denne Forbindelse maa hans Kompositioner nævnes, især den smukke Samling, han i 1935 skænkede Elevforeningen under Navnet „Høllenske Sange“ („Nissumske Aarbøger 1934“). „Nær ved Sø og friske Vinde“ med R.-M.s festlige Melodi er uløseligt knyttet til enhver virkelig Nissumfest saavel paa som uden for Seminariet. Friske og festlige er ogsaa hans Melodier til Aakjær-Sangene „En lystig Sang“ og „Den blanke Aa“.

Tonernes Kunst og Ordets Kunst ligger nær op ad hinanden, ikke alene paa den Maade, at de i Sangen, Salmen, Visen udgør en uløselig Forbindelse, men ogsaa paa den Maade, at Tonekunstneren ofte har megen Sans for Ordets Kunst. Man kan tænke paa Carl Nielsens vidunderlige Selvbiografi „Min fynske Barndom“, der er et Stykke Ordkunst af Rang. Ogsaa Rønning-Møller havde i al Beskedenhed en poetisk Aare, som gav sig Udtryk i flere Smaadigte. Fra „Høllenske Sange“ stammer Festsangen fra Seminariets 40 Aars Fest „Tak, I Kvinder og I Mænd“ fra hans Haand, og endvidere „Dejlig er Julen“ og „Solen skinner der østerpaa“ og vistnok ogsaa Sangen „Stands, mine Tanker“ selv om den kun er underkrevet med et X. Det hedder her i sidste Vers:

Du har paa Jord og i Himmel al Magt,
du kan borttage min Frygt.
Lad dine Engle om Lejet staa Vagt,
da kan jeg sove saa trygt.

Naar han ikke har sat sit Navn under denne Sang, hænger det sikkert sammen med den religiøse Bekendelse, der er udtrykt deri, og det maa da ses i Belysning af den Karakteristik, hans Svoger, Højskolelærer Toftemark, Tommerup, gav af ham ved hans Baare, bl. a. med følgende Ord: Af Frygt for at sige mere om sig selv, end han kunde staa ved, sagde han hellere mindre.

Der kan ingen Tvivl være om, at Rønning-Møller var en Sandhedssøger. Maaske blev Vejen til Sandheden længere for ham end for saa mange andre, men jeg tror, at baade Fru R.-M. og han fandt den. Begge dvælede de mod Slutningen gerne ved Ordet: „Jeg ved, at min Genløser lever“.

Den, der skriver disse Mindeord, har først kendt Rønning-Møller som Lærer, derefter i en Aarrække som Kollega og nærmeste Nabo og, jeg har vist Lov til at tilføje, som Ven. Vort Hjem skylder Fru og Hr. Rønning-Møller megen Tak.

Æret være deres Minde iblandt os!

Barnebillede af Rønning-Møller

FEMOGTYVE AAR

VERSIFICERET TALE HOLDT VED HØGSGAARD STRAND 14. JULI 1946
UNDER 1921'ERNES 25 AARS STÆVNE

Af Thora Hansen, Randers

Et kvart Aarhundred' er svundet,
som Draaber Dagene er rundet
i Tidens Strøm.
Ser vi tilbage, svandt Livet bort som en Drøm.
Vi staar atter her paa den Jord, hvori vi har Rod.
Vi søger tilbage til de Visdomskilder, der sig for os oplod.
Vi mindes de svundne Ungdomsaar,
hvor alt for os stod i fejreste Vaar.
Vi staar her ved de blaanende Limfjordsvande
og ser mod Toftum, Oddesund og de Thyboers Lande.
Vi ser mod Kirken, der saa ofte drog vort Blik,
naar vi gik vor Byskovtur efter Stedets Skik.
Og i Dalen ligger „Hellas“, den Lærdømmens Stad,
der gennem Aarene har set Ungdom baade bedrøvet og glad.
Ja, her gik vi det korte Spand af Aar,
der stadig for os saa lysende staar.
Hver Skoledag havde sin Pligt og lyste efter Flid,
vi maatte aagre med vort Pund for at staa rede i Livets Strid.
Ved vor Indgang vi havde set de lysende Ord,
der laa over Stedet som et syngende Kor:

„Søger først Guds Rige i al jeres Færd.“
 „Bed og arbejd“, det giver Livet Værd.
 Stedets Løsen var stedse: Kend dig selv!
 og stadig det klinger som en brusende Elv.
 Her „nær ved Sø og friske Vinde“
 var der Grobund nok for hver Mand og Kvinde.
 Arbejdet gik dog ikke altid lige støt og godt.
 Den spanske Syge jog som en hærgende Sot.
 Døden kender ikke til at fare med Lempe,
 den kan fælde selv den stærkeste Kæmpe.
 Der blev Uro og Skiften i Lærerflokken.
 Vi det ikke forstod, da Krogsøe tog Vandringsstokken.
 I Tegnetimen sin Avis flot læste Sejerholt.
 Vor Eksamen han halede i Land saa sejerstolt.
 Socialdemokrat? — Ja eller Nej!
 Det mødte ham senere paa hans Vandrings Vej.
 Hos Kandidaten, hvis Timer ikke kendte til det, der var løst,
 vi bl. andet lærte, at Misforstaaelsernes Rige er grænseløst.
 Lærer Kirkegaard os lærte, hvordan Vinden mon blæste.
 Det gjaldt om for smaa Vink at have saa fin en Næse.
 Naar Kongen det bød, maatte Lærer Hansen møde.
 Vor Undervisning blev dog ikke helt lagt øde.
 Lærer Sørensen tog sig af de Blomster smaa
 og undredes over, hvor de mon komme fraa.
 Vi frejdigt gik til Timen med Sang,
 og det hele gik sin jævne Gang.
 I „Pæd“ vi havde det med Bruun saa hyggeligt og rart.
 Snart kom dog „Pæd“ selv med Rygsækken stoppet,
 og nu blev der Fart.
 System var der i alt, hvad Lærer Hansen os bød,
 saa vi trods alt Slid og Mas dog Timerne nød.
 „P. C.“ i Historie os venligt bød „et lille Bid“.
 En Dag, han bød mig 3, gik jeg derfra m. Nag og Nid. —
 Litteratur var ofte en Ørkenvandring.
 I det Fag er der i Aarenes Løb sket en stor Forandring.
 I Gymnastiksalen vi sprang med Liv og Lyst.
 Vi Damer i Haandarbejde maatte ta' en ekstra Dyst.
 — Vi var af Kammerater saa god en Flok.
 I vor egen lille Verden bød Livet os som Regel nok.
 Lørdag Aften diskuterede vi med Brask og Bram,
 at Tilstandene i Verden var den største Skam.
 Naar vi kom til Styret, vilde alt gaa i Lave,
 og Verden vilde blive en Paradishave.

Høgsgaard Strand

— Ønskede man Underholdning, traadte vore egne
Kunstnere frem.

Med Glæde de gav os af Hjerternes Gem.
Steffensen læste, saa vi huskede det længe.
„Det er skøn i æ Eng“ kunde i Hjerterne fænge.
Anna sang med klokkeren Stemme.
I Sangens Verden hun følte sig hjemme.
Aldrig saa jeg en „Ambrosius“ saa henført betaget.
I Ekstase han knuste sit Glas i Laget.
Ønskede vi Teater, vi byggede vor egen Scene.
Med de flotteste Kulisser Hoppe og Co. den kunde forlene.
Og saa gik „Elverhøj“ i straalende Glans.
De Elverpiger hensvæved' i Drømmedans.
Aldrig saa man saa herlig en Drot
som vor Kong Kristian i Kaabe flot.
Det gjorde intet, at der for Høj en Skammel kun stod.
Vor Fantasi var saa rig, at den sig let henrive lod.
Publikum tog imod med Begejstring og Hyldest.
De fandt, vi som Spuespillere gjorde bedste Fyldest.
— Saa stod vi en Dag med vort Bevis i Haanden.
Vi skulde nu ud at ophjælpe Folkeaanden.
Vi gik paa Byskov Bakke for sidste Gang

for med hinanden at synge en Afskedssang.
 — Vi sad der lidt trykket i Rugens Rader,
 foran os laa de ukendte Veje og Gader.
 Et Kammeratskabsbaand os sammen bandt.
 I Vandremappen det nu sit Udtryk fandt.
 Ja, saa fløj vi da ad hver sin Kant
 for at frugtbargøre det, vi i Læreaarene vandt.
 Nogle gik til Bys og andre til Landet.
 Et Par drog saa vide langt over Vandet.
 De gik under Afrikas brændende Sol
 for at være med til at udbrede Gudsordet fra Pol til Pol.
 Jørgensen gik ind paa Kirkens Ager
 og har der fundet en Gerning saa fager.
 Hejbøl blev paa vort gamle Sem
 og holder for os Seminariets Dør paa Klem.
 Enhver af os virked', som bedst vi kunde,
 mens vi var skilt ved Bælter og Sunde.
 — Hvad naaede vi saa i den Række af Aar?
 Blev det Opfyldelse af Drømmen fra Ungdommens Vaar?
 Vi var maaske med til at bære Sten og faa Grunden lagt,
 saa nogle Elever voksede os over Hovedet i Visdom og Magt.
 Til andre Tider vi maatte sukke, at Slægten forringes.
 Hverken med det gode el. det onde kan Lærdom i den tvinges.
 Vi mistede dog aldrig helt vort Mod,
 men gik trøstigt fremad Fod for Fod.
 Det er vigtigt at kunne læse og skrive og regne,
 ellers kommer man i Livet jo ingen Vegne.
 Men er Lærdom det vigtigste? — Ak nej!
 Der var andre Opgaver langs Livets Vej.
 Vi vil gerne lære Ungdommen at elske det Land, der er vort,
 saa den var rede at værne det, selv i Natten buldrende sort.
 Vi vil gerne give Børnene Rankhed og Styrke i Sind,
 saa de ikke skulde svaje som Siv for Vind.
 Vi vilde gerne lære dem Pligttroskab og vække dem til Daad,
 give dem alt det bedste som Ballast i Livets Baad.
 Vi vilde gerne give dem den bedste Styrmand om Bord,
 give dem Lyst til at lyde den højestes Ord.
 — Naaede vi det saa? — Vi ved det ikke. —
 Skal Frøet spire, maa man hverken pille eller kikke. —
 Vi vil frejdigt gaa frem i Tiden, som kommer,
 og haabe, at Ungdommen maa bæres ind i lysende Sommer.
 Vi vil tage hinanden fast i Haand
 og søge frem ad de Veje, der lyser af Aand. —

— Vi mødtes her ved vor gamle Skole.
Vi holder ikke Ungdommens Maal i Jakke og Kjole.
En blev lidt graasprængt, en anden lidt skaldet.
Der gik Slid paa os, idet vi fulgte Kaldet.
Nogle sidder som Forældre og drømmer Drømme
om deres Børn.
Hvert af dem skal blive som den stærkeste Ørn.
De skal være med til at bringe Danmark Lykke;
de skal en Gang give Forældrene Hvile og Skygge.
— Ser vi os ud, mangler der Led i Kammeraternes Kæde.
Ogsaa Sorgen har i Aarenes Løb hos os haft Sæde.
Et ungt Par gik glad i blomstrende Eng.
Aaen blev for dem en Dødningsæng.
Ja, Døden kan komme saa voldsom og brat,
ogsaa Anna og Madsen blev Stævne sat. —
Men vi, der er tilbage, vil staa tættere sammen.
Vi har nu haft et Par Dage i Fryd og Gammen.
Tak for alt godt ifra Ungdommens Dage.
Tak for Hellasaanden, hvortil der ikke er Mage.
Vi haaber, vi alle ad Aare maa mødes.
Det er den Slags, hvorved Livet for os forsødes. —
Og saa vil vi tage hjem og holde paa Børnene lidt Skik,
selv om det ikke altid bliver — Mønsterpraktik!!

EN KRISTEN STAT

Af Signe Bjerre Lloyd (20)

Det første og mest iøjnefaldende som møder en Udlænding, der kommer til Eire, er den Kendsgerning, at baade Nationen og Staten er i Dag tilsyneladende mere kristen end nogen anden europæisk Stat. Det vil sige i den Forstand og i den Grad, som en Nation og en Stat kan siges at være kristne.

Som bekendt er de fleste Irlændere Katolikker, men i hele Irland er der dog ca. 25 % Protestanter, i Nordøst Irland flere, men i den sydvestlige Del færre.

At Eire er mere kristeligt præget end f. Eks Spanien og Portugal — ogsaa romersk-katolske Lande — skyldes maaske netop det protestantiske Mindretals Indflydelse. Katolikkerne og Protestanterne holder saa at sige hinanden vaagne i religiøs Henseende. I det daglige samarbejder alle i Fred og Fordragelighed, men af og til kommer Skillelinierne frem, f. Eks. naar der stiftes et blandet Ægteskab. I det Tilfælde er det desværre næsten altid den katolske Kirke, der med sin disciplinære Autoritet gaar af med Sejren, idet begge Parter maa skrive under paa, at eventuelle Børn skal opdrages i den katolske Tro.

I Irland er Politik og Religion sammenblandet i en besynderlig Grad. Som Regel er Katolikkerne fristatsvenlige og Protestanterne engelskvenlige, derfor stemte Nordirland, Ulster (de 6 Herreder [„counties“] af de 32 i hele Irland) for fortsat Tilknytning til England, da de 26 andre Herreder i 1921 blev anerkendt som en Fristat. Men mange af de ledende indflydelsesrige Mænd i Fristaten har været og er Protestanter. Irlands første Præsident Dauglas Hyde, valgt fra 1938 til 1945, var født her i vor Præstegaard og

døbt i Castlereas Kirke. Og den, der maaske bidrog mest til at vække Irlændernes nationale Selvstændighedsfølelse, var en ung Protestant Thomas Davis. I Fjor var der store Mindehøjtideligheder over hele Landet i Anledning af Hundretdaarsdagen for hans Død, og om hans Inspiration og Indflydelse brugtes Ordene: „He brought soul into Irish life.“ — Og der kunde nævnes en hel Række andre protestantiske Navne.

Irlænderne har en rig kristelig Tradition bag sig. Saa langt tilbage som ca. 432 kom St. Patrick, den irske nationale Helgen, til Irland og forkyndte Kristendommen. Mød et Trekløver i sin Haand illustrerede han den treenige Guds Rigdom og Kraft. Trekløvet („shamrock“) har lige siden været det irske Symbol og bæres af alle Irlændere Verden over paa St. Patricks Dag den 17. Marts — vor nationale Helledag.

Meget hurtigt blev Irlænderne en livskraftig kristen Nation, og lige fra det 5. og 6. Aarhundrede var den irske Kirke missionerende og sendte unge Mænd ud som Missionærer over det meste af Vest- og Mitteuropa. Paa samme Tid flokkedes unge Mænd fra disse Lande til de kristne Klostre og Skoler paa Irland, saa Irland fra den Tid er omtalt som „the land of Saints and scholars“.

Uheldigvis kom ogsaa Vikingerne til de irske Kyster, og fra 795—1014 blev Irland behersket af de danske og norske Vikinger, der brændte deres Kirker og Klostre og røvede eller ødelagde deres Bøger og andre Kostbarheder. Endnu er mange af Ruinerne bevarede.

Senere bosatte en hel Del af de danske Vikinger sig paa Irland, grundlagde Dublin og flere af de store Byer langs Kysterne baade mod Øst og Vest, fra 852—1014 var der danske Smaakonger (Thorkil, Olaf, Sitric og Ivar er nævnt i den irske Historie).

Det danske Element gjorde sig gældende i lang Tid. I en Kirkeaarbog fra Limerick paa Vestkysten omtales der i Aaret 1270 en Sag, hvortil der var udnævnt 36 Nævningsmænd, nemlig 12 danske, 12 engelske og 12 irske, og endnu den Dag i Dag har vi paa Irland en hel Del danske Stednavne og danske Person- og Slægtsnavne.

Helt op til Reformationstiden var Irsk det daglige Sprog paa Irland, derfor er det beklageligt, at Bibelen ved Reformationen ikke blev oversat paa det Sprog, først ca. Aar 1635 fik Irlænderne en Bibel paa Irsk, men allerede da var det

for sent, de gamle katolske Kirkeformer havde groet videre, og ved den Tid var det irske Sprog blevet meget fortrængt af det engelske.

Siden Fristatens Oprettelse er der gjort alt muligt for at genoplive det gamle keltiske Sprog, saa det for Tiden er det Sprog, de smaa Børn begynder med, naar de kommer i Skole, og det er umuligt at faa et Statsembede, hvis vedkommende ikke behersker Irsk. Ikke desto mindre er Engelsk praktisk talt det eneste Sprog, der bruges over hele Irland, kun ude mod Vest i afsides liggende Egne og Øer kan man faa Lejlighed til at høre Irsk talt.

Om det irske Sprog nogensinde vil blive det almindelige i Irland er vanskeligt at forudse, men den unaturlige Grænse, som deler den irske Ø, vil sikkert forsvinde, og den samlede irske Nation vil give sit særprægede Bidrag til Fremtidens Europa. Ligesaa ønskeligt er det, om de unaturlige Skillelinier mellem de kristne i Irland ligesom i alle andre Lande Verden over kunde forsvinde. Naar først de kristne Religioner formaar at se bort fra Forskelligheder i Former og Dogmer og overvinde gamle Stridigheder og Bitterhed og mødes i Broderkærlighedens Aand, vil der blive Haab for en ny og bedre Verden.

KIRKEUR I NØRRE NISSUM

ET FREDSMINDE

Af J. Søndergaard Jacobsen (06)

Efter Tyskernes Kapitulation i Maj 1945 gik der en saadan Bølge af Taknemmelighed gennem Folkesindet, saa man uvilkaarlig følte, at der maatte gøres noget for at give denne Taknemmelighed et synligt Udtryk.

Her i Sognet begyndte man ogsaa straks at sysle med Tanken om et Fredsminde, og bl. a. blev saa Tanken fremsat om et Taarnur i Kirken. Da Sagen en Tid havde været drøftet Mand og Mand imellem, blev Tanken optaget af Sogneraadet, og ved et Møde den 22. Juni drøftedes Muligheden for Sagens Gennemførelse. Alle Medlemmerne erklærede sig villige til hver i sit Distrikt at henvende sig i hvert Hjem med en Liste til Tegning af Bidrag. Men forinden skulde man søge at indhente Tilbud paa et saadant Ur med Slagværk og to Skiver — i Nord og Vest, paa Sydsiden kunde det ikke have nogen Interesse at faa anbragt en Skive, da ingen Beboelser findes indenfor rimelig Afstand. Desuden blev der forespurgt hos Menighedsraadet, om det ønskede at modtage en saadan Gave. Der blev svaret, at den vilde blive modtaget med Tak.

De indkomne Tilbud var imidlertid noget højere, end man havde regnet med, men Sogneraadet vedtog dog at arbejde videre med Sagen og søge Tanken realiseret, og for at forberede det personlige Besøg i Hjemmene besluttede man til hvert Hjem i Sognet at udsende en Tryksag med følgende Henvendelse:

Aaret 1945 vil ikke alene for den nulevende Slægt, men ogsaa for de kommende Slægter staa som et særligt Mærkeaar, et Aar, hvor vi oplevede den største Glæde, vi som Folk har oplevet, idet vi fik Del i Fredens Gave, og vi blev forskaanede for at faa vore Hjem, vore Kirker og Pragtbygninger udsat for Ødelæggelse eller Tilintetgørelse. Flere Steder i Landet har man da ogsaa gjort Forberedelse til at sætte et Minde for den Begivenhed, der vil blive skelsættende i vor Historie, og

vi tror, at alle her i Sognet vil gaa ind for Tanken om, at vi ogsaa bør gøre det her.

Til Fremskaffelse af et saadant Minde vil vi gerne foreslaa, at der indsamles Midler til Anskaffelse af et Taarnur til vor Kirke. Et saadant vil alle i Sognet og alle, der færdes ad Landevejen gennem Sognet, kunne have Glæde af. Som Kirkens Beliggenhed i Forhold til Landevejen nu er efter Vejens Regulering, vil et Ur ses godt, og paa det høje, kraftige Taarn med de store, ubrudte Flader, vil de store Urskiver virke som en vel anbragt Prydelse og medvirke til at give vor Kirke et Særpræg blandt Egnens Kirker. Vi er klar over, at det er en stor Opgave, men vi har Tro til, at der i Sognet er Forstaaelse af, at vi har haft en national Oplevelse som maaske ingen Generation før os, og at der derfor ogsaa vil være Sind til at bringe et Offer til Sagens Løsning. Kan det lykkes os at gennemføre Planen, vil et saadant Kirkeur, hver Gang vi ser, hvordan det udmaaler Tiden for os, eller vi hører dets Slag, kunne minde os om den Fredens Gave, vi modtog i 1945, og Efterslægten kan mindes om, hvorledes den Slægt, der modtog Gaven, har søgt at udtrykke sin Taknemmelighed.

Til at udføre Arbejdet med Indtegning og Indsamling af Midlerne vil Sogneraadet gerne stille sig til Raadighed, og vi vil være taknemmelige for, om særligt interesserede, der muligt ønsker nærmere Oplysninger, vil henvende sig til en af os. Der vil senere blive ombaaret Lister til Indtegning af Bidrag. Disse vil først blive opkrævet, naar Sagens Gennemførelse er sikret. Beløbet kan, om det ønskes, betales i 2 eller 3 aarlige Rater.

Nr. Nissum Sogneraad, den 2. Juli 1945.

Peter Frandsen.

Andreas Nielsen.

C. J. Christiansen.

J. Sondergaard Jacobsen.

C. Falk Jensen.

Viggo Kølsholm.

Viggo Pedersen.

Ovenstaaende anbefales paa det bedste til velvillig Modtagelse hos Sognets Beboere.

Ove Nielsen.

Den i sidste Stykke skjulte Tanke om, at der muligvis kunde være en, som ønskede at skænke et større Beløb, viste sig ikke at have nogen Baggrund. Der meldte sig ingen, og Sogneraadets medlemmerne gik saa i Gang med Indtegningen. Over hele Sognet blev man mødt med megen Velvilje, og kun ganske enkelte ønskede ikke at være med i dette Fællesforetagende. Der blev i Løbet af kort Tid tegnet ca. 5400 Kr. Det svarede ikke helt til de givne Tilbud, og Sagens Omtale i lokale Blade, hvorved man havde tænkt sig, at udensognsboende af den nissumske Stamme muligvis kunde finde paa at løfte med i den hjemlige Flok, gav ikke noget Resultat,

men saa fik man gennem Firmaet Hansen & Smedegaard i Lemvig Forbindelse med Taarnurfabrikant Carl Petersen i Rødovre, som kom over for at se paa Forholdene, og derefter fik vi et Tilbud, som vi syntes kunde tilfredsstille Kravene m. H. t. Soliditet og Udseende, og som vi ogsaa økonomisk kunde overkomme. Tilbudet blev da accepteret, og det var Aftalen, at Uret skulde stilles op inden Jul. Der viste sig imidlertid visse Vanskeligheder, bl. a. med at fremskaffe Staalrør, hvorigennem Akserne skulde føres gennem Muren. Da saa Tiden trak ud, enedes man om at udsætte Opstillingen til Foraaret, saaledes at Igangsætningen af Uret kunde

ske netop i det Øjeblik, da der var forløbet et Aar, siden Meddelelsen om den lykkelige Begivenhed dirrede gennem Æteren.

Saaledes blev det. Lige efter Paaske tog Haandværkerne fat. Forinden havde der dog været indgaaende Overvejelser angaaende Urskivernes Placering m. H. t. Højde, saaledes at der blev taget det rette Hensyn baade til Fladernes Inddeling og til en let Aflæsning af Klokkeslettet. En Ramme i Skivens Størrelse — 1,5 m i Kvadrat — blev hejst op og ned ad Taarnsiden, indtil man fandt den passende Højde, og efter hvad kyndige Folk har udtalt efter Urets Anbringelse, har man netop fundet det rette Sted. Fabrikanten kom saa og ledede selve Opstillingen. Da han rejste den 3. Maj, var Uret indstillet paa 20,40, parat til at sættes i Gang i det historiske Øjeblik. Sognets Beboere var indbudt til at være til Stede ved Igangsætningen, og hened 300 var mødt trods den bidende kolde nordlige Vind, der mod Aften havde afsluttet den solklare Dag. Det var maaske en større Flok end den, der var forsamlet ved Kirkens Indvielse for hened 800 Aar siden. Det var med spændt Forventning, man betragtede Urskiven, efter at Urmager Hansen var gaaet op ad Taarntrappen. Spændingen udløstes, da man saa, Viseren begyndte at glide.

Man havde bedt mig om at sige lidt ved Lejligheden, og hele Skaren gik da om paa Kirkens Sydside, hvor der var Læ. Jeg gengiver her efter mit Manuskript Slutningen af Talen:

Vi har gerne villet sætte et Minde, der kunde fortælle kommende Slægter om den Taknemmelighed, som Slægten nu har følt ved den Naade, som blev os til Del. Det kunde jo gøres paa mange Maader, men jeg synes, det er skønt, at vi har kunnet samle os om noget i Tilknytning til vort Kirkehus, det har været det samlende Midtpunkt for Sognets Folk gennem mange Slægter, det har mange Gange kaldt paa Offersindet og Fællesviljen i de ca. 800 Aar, der er gaaet, siden man ved fælles Arbejde og Offer fik rejst den ældste Del af dette Hus. Og 300 Aar senere, da Taarn og Vaabenhushus blev bygget, saa Kirken omtrent fik det Udseende, den nu har. De, der har studeret Kirkebygningernes Historie, fortæller os, at denne Forskønnelse af Kirkerne var et Takoffer for de økonomisk gode Tider, som Unionstiden bragte.

Det, som vi nu har ydet til Guds Hus, er jo kun som en lille Sten i det hele Bygningsværk; men lad det være der som et Udtryk for den Kærlighed, vi har til vor gamle Kirke, og

at vi med vor Tak ogsaa gerne vil være med i dette at bygge Herren et Hus.

Saa haaber vi, at dette Kirkeur gennem mange Slægtled maa være med til at minde Nissumboerne om Guds store Velgerninger imod os ved det, der skete i 1945.

Ved Gudstjenesten næste Dag bragte Sognepræsten, Pastor Ove Nielsen, en Tak til Giverne og til Sogneraadet. — Af de indsamlede Penge var der saa meget tilovers, at der derfor kunde skaffes en Marmortavle med en Indskrift, som kan fortælle kommende Slægter om Begivenheden. Denne Tavle blev til Jul indmuret i den vestlige Væg i Kirkens Vaabehus og bærer følgende Indskrift:

I TAKNEMLIGHED
FOR DANMARKS BEFRIELSE 5. MAJ 1945
SKÆNKEDE SOGNETS BEBOERE URET
TIL KIRKENS TAARN

GUD ENE TIDEN DELER,
HAN SAARER, OG HAN HELER

AARET DER SVANDT

Af Forstander P. C. Gjelstrup

Var Aarene 1939—44 de mørke Aar og 1945 det store Modsætningernes Aar med dets bratte Skifte, bogstaveligt saavel som i overført Forstand, fra Mørke til Lys, saa blev 1946 Begyndelsen til et normalt Aar. Normalt, fordi det tunge Tryk var ovre, Friheden genvundet og Dagligdagens Opgaver igen ved at melde sig. Og dog kun en Begyndelse, fordi alting i den Grad var kommet ud af sine Fuger, at det ikke med et Slag lod sig rette op igen. Udlandets sociale Kampe, Central-

europas frygtelige Nød og den endeløse udenrigspolitiske Tovtrækning mellem de fire store talte højt nok derom, og herhjemme fik vi Tidens Usikkerhed at mærke ikke blot i Form af Brændselsmangel og andre Forsyningsvanskeligheder, men ogsaa gennem langt dyberegaaende Spørgsmaal som Flygtninge- og Udrensningsproblemerne og den moralske Nedgang. Hertil kom det sydslesvigske Spørgsmaal, hvori for os Danske alle Overgangstidens Problemer har samlet sig som i et Brændpunkt.

Alt dette, som nødvendigvis har maattet optage os alle stærkt, har dannet den Baggrund, hvorpaa ogsaa Gerningen ved Nr. Nissum Seminarium er blevet udført i det forløbne Aar. Vi skal nu se, hvordan den saa har formet sig.

Arbejdets Gang

Epokegørende Ting er der ikke at fortælle, og det var vel heller ikke at vente. Hvordan skulde man f. Eks. kunne foretage Byggeri, naar man knapt kan faa Glas til en Rude, der er gaaet, og hvordan skulde der ske Fremskridt i Lærerdannelsen, naar Læremangelen er saa stor, at Skolerne har

maattet ty til 17 Aars Realister eller til Købmandens Kone for at faa et Vikariat besørget? Men har Fremstød været ude- lukket, saa er til Gengæld det daglige Arbejde forløbet støt, og dets Rytme har været ganske anderledes rolig og fast end under Besættelsen med dens mange Forstyrrelser.

Til Arbejdet indenfor Murene er kommet de sædvanlige forfriskende Afbrydelser, naar vi drog ud til Skolebesøg eller andet friere Arbejde.

Landsbyskolebesøget for III Klasses 28 Elever fandt Sted i Dage 12.—22. Juli og omfattede 14 Skoler i Thy, som under Bistand af Amtsskolekonsulent Mejlgaard og Første- lærer Hoppe havde aabnet sig for os (Odby, Barslev, Bod- dum, Bedsted, Hurup, Heltborg, Sønderhaa, Hvidbjerg, Gjet- trup, Lyngs, Klitmøller, Skjoldborg, Skyum og Nors Havre- land). Som altid var Eleverne begejstrede for alt, hvad de lærte, og for den Gæstfrihed, de mødte.

Umiddelbart efter Sommerferien fulgte det sædvanlige fire Dages Besøg paa *Lemvig Kommuneskole*; samtidig var den nye III Klasse paa *Bibliotekskursus* paa Lemvig Centralbiblio- tek, medens II Klasse havde sit traditionelle *Lejrskoleophold* paa *Velling Østergaard*.

Eksamen spændte som sædvanlig over Tiden fra 1. Maj til Begyndelsen af Juli. Der var indstillet 31 til *II Del*, og de bestod alle. Resultatet var 3 mg+, 9 mg, 15 mg÷ og 4 g+. For en halv Snes Aar siden var der Rift om Pladserne; nu var der omvendt Rift om Dimittenderne; de kunde vælge og vrage, og de, der ikke skulde i Tjenesten, havde for en stor Del Plads, inden de forlod Seminariet.

Til *I Del* var indstillet 30; de blev alle rykket op i III Klasse efter at have bestaaet med følgende Udfald: 5 mg+, 12 mg, 10 mg÷ og 3 g+.

Til *Optagelse* i I Klasse var der lige saa stor Søgning som de foregaaende Aar. Der var 43 til Optagelsesprøve; af de 41, som bestod, optoges 31; tillige blev uden Prøve optaget 3, saa Klassen ialt blev paa 34. Aaret før havde Ministeriet af Hensyn til Læremangelen givet Tilladelse til at optage 32, men denne Gang gav Ministeriet af samme Grund Semina- rierne helt frie Hænder til at optage saa mange, som de skøn- nede det forsvarligt overfor Undervisningen at tage. Vi nær- mer os saaledes igen de store Klasser, vi arbejdede med om- ring Midten af Tyverne — et tvivlsomt Gode, set fra Under- visningens Side; men Forholdene fører det med sig, og vi bør selvsagt ogsaa være taknemmelige over *den gode Tilgang*,

som er Forudsætningen herfor. Den gjorde sig ogsaa gældende ved den nye Forberedelsesklasse, som kunde begynde med 37 Elever.

I de fire Seminarieklasser var der efter Sommerferien følgende Elevtal: IV Kl. 28; III Kl. 32; II Kl. 32; I Kl. 34; ialt 126. Naar de 37 fra Forberedelsesklassen medregnes, bliver Elevtallet ved Begyndelsen af Skoleaaret 1946-47 paa 163.

Statsunderstøttelsen beløb sig til 21.330 Kr., der blev uddelt til Elever i de tre øverste Klasser; ialt blev der 70 Portioner, varierende fra 200 til 500 Kr. Seminariets særlige *Legater* blev uddelt saaledes:

Ad. L. Hansens Legat (2 Port. à 71,54 Kr.): Edna Frostholm og O. Stentoft.
cand Strøms Legat (90,00 Kr.): Niels Pedersen.

Jubilæumslegatet af 1942 (2 Port. à 90,00 Kr.): Helen Jørgensen og Sv. La. Nielsen.

Købm. Har. Refsgaards Mindelegat (179,67 Kr.): P. E. Højberg.
Alle af IV Klasse.

Om *Jubilæumslegatet* er yderligere at fortælle, at dets Stifter til Jul bebudede snart at ville lade høre fra sig; dette skete i Form af en ny Gave, en Obligation paa 1000 Kr., som skulde føjes til Legatet, der herefter har en Kapital paa 5000 Kr. Desværre maa den smukke Forhistorie til denne sidste Gave ikke fortælles; men den anonyme Giver kan være forvisset om, at hans store Gave og den fine Maade, den er skænket paa, paaskønnes med stor Taknemmelighed. Gid flere vilde gøre ligesaa!

Foredrag, Møder, Fester etc.

Som sædvanlig har der paa Seminariet været afholdt en Række Foredrag og Møder, væsentlig arrangeret af Foredragsforeningen samt KFUM og KFUK. Listen, hvortil kunde føjes enkelte Aftener ved hjemlige Kræfter, ser saaledes ud:

Lektor Bertil Molde fra Foreningen »Norden«: Lapland og Laplanderne.
Sømandsmissionær Rich. Holm, Horsens: S. O. S.

Provst Har. Olsen, Gudum: Aandelig Kamp mod Nazismen.

Skuespiller J. Melander: Oplæsning af Kongsemnerne m. m.

Skuespiller Henry Tommerup: Den politiske Kandestøber.

Præsident Holger Andersen: Sydslesvigske Problemer (i Anledn. af Seminariets sønderjydske Forenings 25 Aars Jubilæum).

Forstander Demuth og Frue: Oplæsning af Kehlers Ullabella.

Sognepræst Erik Christensen, Fredericia: Skal man altid tale Sandhed?

Koncert ved Aalborg Byorkester. Hermed sluttede I. Halvaars Sæson.

Soldatermissionær Riberholdt Hansen: Om Soldatermissionens Arbejde.

Pastor Chemnitz, Lichtenau: Foredrag om Grønland.

Lektor, Dr. Sørensen, Paris: Mauriac.

Domorganist Raasted, København, i Forbindelse med Bassangeren Jørgen Haahr: Erik Stokkebye.
 Seminarielærer Cl. Eskildsen: Sydslesvig.
 Skuespiller P. Sigurth: Norsk Oplæsning.
 Missionær, Frk. Gerda Jensen, Aden: Om Kirkemissionen i Arabien.
 Inspektør Peters-Lehm, Kofoeds Træningsskole: Blandt asocial Ungdom.
 Lærer M. Linderoth, Fabjerg: Bibeltime.
 Organist Lund og Frue, Randers: Musikalsk Underholdning.
 Sognepræst Sv. Aa. Nielsen, Hjemløk: Menneskets og Skolens Krise.
 Pastor Haitjema, Groningen: Holland under Besættelsen.
 Landssekretær P. Jensen: Hvad er vi her for?
 Missionær, Frk. Hilda Christensen: Om Sudanmissionen.
 cand. polit. Arne Jørgensen: De forenede Nationer.

Til Foredrags- og Mødeaftenerne kommer de særlige Fester, og dem har der været adskillige af. *Foraarskoncerten* afholdtes 29. Marts og var som altid særdeles vellykket, saa baade Hr. Nissen og de mange medvirkende kunde føle sig stolte over Resultatet. De mange Biler foran Seminariet — Personbilerne var jo netop kommet i Gang til 1. Marts — fortalte om den store Tilslutning, og de henved 300 Kr., som Deltagerne skænkede til Hr. Nissens Orgelfond, var en meget smuk Tak for Aftenen. Et særligt Plus paa Aftenen var Børnekoret, der for første Gang medvirkede.

Blandt Festerne bør ogsaa nævnes en, som ganske vist ikke specielt var Seminariets, men derimod hele Sognets: Indvielsen af det prægtige *Kirkeur*, der af Sognebeboerne var skænket Kirken som et Udtryk for Glæden over Befrielsen. Det var et meget højtideligt Øjeblik, da Uret blev sat i Gang den 4. Maj Kl. 20,40, nøjagtig et Aar efter den engelske Radios Meddelelse om Kapitulationen.

Dimissionsfesten fandt Sted den 3. Juli. Først samledes man i Festsalen, hvor selve Dimissionen med Tale og Overrækelse af Eksamensbeviserne foregik; derefter bænkedes og Selvskab paa ca. 160 sig ved de dækkede Borde i Forstaderhaven; Hovedpersonerne var de 31 Dimittender og deres Paa-rørende, der havde givet Møde i et Antal af 73.

Ogsaa Sommerferien havde sine festlige Samvær, selv om Stedets nuværende Indbyggere ikke var med. Da samledes efter hinanden ikke mindre end fem Hold *gamle Elever* til Stævne, først 41rne, saa 36rne, saa 20rne, saa 21rne og tilsidst 16erne.

September bragte to store Dage. Først *Genbesøg fra Skolerne* den 18. Sept., hvor man først hørte Cl. Eskildsens ovenomtalte Foredrag og derefter samledes paa Borgen til Middag; her bragte Eleverne de ca. 30 fra Lemvig og de ca. 40

fra Thy=Skolerne deres Tak for sidst, og Gæsterne svarede med et »Velkommen igen!« Dernæst *Kongens Fødselsdag* med de mange Sportskampe. En særlig Glans faldt over Dagen derved, at den første Fodboldkamp nu udkæmpedes paa den nye Sportsplads; den er ganske vist ikke officielt indviet endnu; men toges underhaanden i Brug i Dagens særlige Anledning. Det var imødeset med Spænding, hvor godt Grønsværet vilde holde, og det gik over al Forventning — et godt Varsel for Stedets Idræt gennem mange kommende Aar.

Elevfesten fejredes den 29. November. Efter Velkomsthilsen af Komiteformanden, H. P. Eskildsen, og en lille Koncert fulgte Aftenens Hovedpunkt: Opførelsen af Cronins Guderne ler; det blev gjort med stor Energi og Dygtighed. I det hele blev det en ualmindelig smuk Fest, hvor alt var støbt i een Form og paa smukkeste Maade stemt sammen med Seminariets Aand.

Som den sidste i Rækken kommer *Julefesten* 19. Dec. Naar man saa den festlige Gymnastiksal og det prægtige Julebillede, der smykkede Bagvæggen, maatte man paany beundre Ungdommens Evne til stadig at variere og hver Gang faa noget smukt og ejendommeligt ud af det i sig selv saa ufejlige Rum. KFUM's Formand, Elkjær Jeppesen, selv Velkommen, derpaa talte Pastor Knudsen, Ryde, og til sidst samlede man efter Seminariets Indbydelse til Kaffe i Festsalen.

Personalia

Indenfor *Lærerkredsen* savnedes hele Aaret Lærer Berg; hans 1ste Orlovsaar blev forlænget med Aaret 1946—47, og dermed vil Lærer Bergs Nissumtid være forbi, idet hans store Ønske om en Gerning i Sydslesvig er blevet opfyldt, saa han i Øjeblikket sidder som Leder af den danske Skole i Frederiksstad. Endnu er han dog officielt knyttet hertil; det vil derfor være for tidligt at tage Afsked med ham nu. Som hans Eftermand har Bestyrelsen antaget Lærer Gunn. Eriksen, der nu paa andet Aar fungerer som Hr. Bergs Vikar. Som Lærer ved Forberedelsesklassen tiltraadte efter Sommerferien Lærer Egon Knudsen (dim. 46) i Stedet for Lærer Børge Jespersen, der efter et dygtigt Arbejde med Ungdommen her søgte over i Folkeskolen.

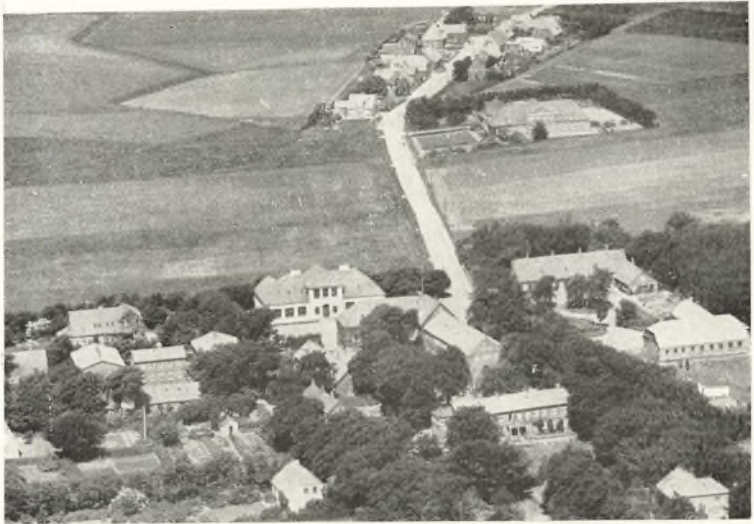
En Række *Dødsfald* er at nævne. I Juli Maaned, paa knapt tre Uger, døde ikke mindre end fire af Seminariets nuværende eller tidligere Medarbejdere. Først Økonoma Frk. Aarestrup,

hvis Virksomhed her kun blev kort, men lang nok til, at hun fik sat sig et Minde som et dygtigt og fint Menneske. Der næst Fru og Hr. Rønning-Møller og mellem dem Lærer Kirkegaard. Bag begge disse Navne ligger en Livsgerning i Nr. Nissum Seminariums Tjeneste; for Lærer Kirkegaards Vedkommende strakte den sig fra Seminariets første Dag til 1938, ialt 46 Aar, mens den for Musiklærer Rønning-Møller spændte over Aarene 1906—34. De to Mænd var meget forskellige, men øvede hver paa sin Maade en stor og blivende Indsats, den første som Repræsentant for de Mænd, der grundlagde Seminariet, den sidste som Symbol paa, hvilken pædagogisk og kunstnerisk Indsats en Mand, der er berøvet Synet, formaar at gøre. Jeg har andetsteds (se Dansk Seminarieblad) skrevet Mindeord over dem begge, og da Aarbogen andetsteds omtaler dem nærmere, indskrænker jeg mig i denne Sammenhæng til disse faa Linjer.

Ogsaa flere andre, der har haft Berøring med Gerningen her, er i Aarets Løb blevet bortkaldt: min 80aarige Mor, der levede sine sidste Aar her, Enkefru Agger, der var Præstekone i Nr. Nissum 1914—26, Bogbinder Touborg, som omkom ved et Ulykkestilfælde, Stedets mangeaarige, paaskønnede Landpost, Chr. Mouritsen, og Frk. Dagny Olesen, der under store Helbredsbesværligheder havde gennemgaaet en Del af I Klasse, men trods en beundringsværdig Energi maatte give op og forlade Seminariet.

Diverse

Om *Elevforeningens* Arbejde er at nævne, at »Dæmring« har skiftet Redaktør. I en halv Menneskealder, fordelt over to Perioder, har Lærer St. Steffensen, Aalkjær, udført det tit saa brydsomme Hverv at lede Bladet, og han har herunder ikke blot vist en stor Udholdenhed og Kærlighed til sin gamle Skole, men ogsaa megen Dygtighed; ikke mindst vil særprægede Bidrag fra hans egen Pen blive staaende. Naar han nu føler sig træt og har sagt Stop, skal der derfor fra Seminariet bringes ham en varm Tak for den betydningsfulde Gerning, han her har røgtet, og for den Aand, hvori han har ledet vort Blad. Hans Eftermand er blevet Lærer Kr. Kristensen (42), kendt af alle yngre Aargange af Nissumiter. Om »Dæmring«s nærmere Tilknytning til den nuværende Elevkreds og den nye Dragt, det nu fremtræder i, vil det være tidsnok at fortælle næste Gang.

I Forbindelse med Omtalen af Elevforeningen bør det ogsaa nævnes, at Seminariets Elever har organiseret sig med et *Elevraad* i Spidsen, i Lighed med, hvad andre Steder er sket. Fra Seminariets Side hilser vi Elevraadet velkommen og ønsker det Lykke og Held til at gøre en god Indsats i Samarbejde med Lærerkredsen til Bedste for vor gamle Skole og til Støtte for den Aand, der fra den første Dag har baaret Gerningen.

Til sidst et Par Ord om *Bestyrelsens* Arbejde. Det har især kredset om to vigtige Ting, Seminariets Overgang fra Aktieselskab til Selveje og Seminariets Økonomi. Det første mærkes ikke direkte i det daglige Arbejde, men er dog for Gerningens Betyggelse i det lange Løb en meget vigtig Sag. Det andet mærkes saa meget des mere straks; Forholdet er dette, at vi, saavel som alle andre Privatseminarier, staar meget daarligt i det økonomisk i disse Aar, især paa Grund af de store Lønstigninger, der er fulgt af den nye Tjenestemandsløve; der køres med et stort Underskud, og det er for dem, der har Anledning til ofte at kigge ned i den slunkne Pengekasse, en meget trykkende Tilstand, navnlig naar man gaar med Ønsker om rimelige, haardt tiltrængte Forbedringer, Ønsker, som det vilde kræve en Danielsen med en kvart Million i Haanden at faa realiseret (*hvor er denne Danielsen?*).

Endnu mens disse Linier skrives, vides det ikke, hvordan Rigsdagens Resultat vil blive. Lad os imidlertid haabe, at Aarsberetningen for 1947 maa kunne meddele, at begge de her nævnte Mærkesager er blevet løst paa en lykkelig Maade, saa Nr. Nissum Seminarium maa staa vel rustet til at tage de mange Opgaver, Tiden stiller os, op med Kraft.

Dertil kan ogsaa et Blik tilbage paa det svundne Aar og dets Forgængere opmuntre os. Kast blot et Blik paa det smukke Luftbillede af Seminariet, der ledsager denne Artikel! Det er taget i Sommeren 1946, Aaret efter Krigens Slutning, og man ser her, hvor fredeligt Seminariekomplekset ligger hen, og hvor uskadt det er gaaet ud af Krigsaarene; ikke en eneste Bygning har lidt nogen Overlast. Det er et Billede, der nok kan sætte Tanker i Bevægelse; det kan minde om, hvad vi er blevet skaanet for, og hvor vi maa være Gud taknemmelige derfor; men det kan ogsaa mane os til ikke at glemme, hvorfor alle disse Bygninger ligger her. Det gør de, fordi de skal danne Rammen om et Ungdomsliv, der kan tjene til at skabe og bevare *en kristen, dansk Skole*.

Forreste Række fra venstre: Andr. Jørgensen, Mette Dissing, Jensine Andersen, cand. Strøm, Forstander Gjelstrup, Rønning-Møller, J. Kirkegaard, Anna Lauridsen, S. P. Sørensen.

2. Række: Jensen Nees, Axel Petersen, Kathrine Madsen (f. Christensen), Holmstrup Jensen, Kathrine Hansen (f. Gravensen), S. M. Sørensen, P. Moeslund, Meta Ehrenreich (f. Laursen), Thora Hansen, J. Hejbøl, V. Villesen, Ejner Hoppe.

3. Række: J. Poulsen, Ehrenreich, P. Madsen, J. Bjerregaard, Chr. Korsgaard, P. Lindholt, Johs. Pedersen, Chr. Volder Jensen.

25 AARS JUBILARERNE

Ane Jensine Andersen, født i Horne den 16. Juli 1898, Datter af Lærer A. A. A. Eksamen i Orgelspil. Forskellige korte Kursus. Lærerinde i Torslev pr. Skovsgaard og Organist ved Torslev Kirke til 1. August 1946, derefter ved Kastbjerg Skole pr. Havndal og Organist ved Havndal Kirke. Kredsformand for KFUK. Formand for D. M. S. Børnekreds, Medarbejder i Søndagsskolen. Kort Tid Bibliotekar. Søster til A. A. A. (24) og Harald Vilh. A. (36).

Jens Jakobsen Bjerregaard, født i Vedersø den 12. November 1895, Søn af Gaardejer Jens Jakobsen B. Viet 1. Gang den 15. November 1925 i København til Marie Mogensen, Datter af Hestehandler F. M., Horslunde. Død 1939. Viet 2. Gang den 27. Juli 1941 i Vedersø Kirke til Alvilda Vestergaard, Datter af Gaardejer R. V., Vedersø. Præliminæreksamen. Korte Kursus. Lærer ved Magleby Realskole 1922–25, derefter ved Nykøbing F. private Realskole. Siden 1939 Medlem af Bestyrelsen for Den private Realskoles Lærereforening.

Mette Marie Kjeldgaard Dissing, født i Krejbjerg den 4. Januar 1897, Datter af Gaardejer S. A. D. Korte Kursus og Aarskursus. Lærerinde i Sejerslev fra 1924.

Aage Friis Ehrenreich, født i Bode, Ørsted Sogn, den 20. Marts 1900, Søn af Gaardejer Niels E. Viet den 22. August 1926 i Gjettrup Kirke i Thy til Metha Marie Laursen (se flg.). Tillægssprøve i Engelsk, Tysk og Fransk. Lærer ved Tommerup Højskole 1922–24, derefter i Fole, siden 1. Februar 1937 som Førstelærer. Medlem af Sogneraadet 1933–46. Har i 1923 sammen med P. Pedersen, (06), Tommerup, udgivet: Regnebog for Højskoler og Landbrugsskoler.

Metha Marie Ehrenreich, f. Laursen, født i Gjettrup, Thy, den 12. December 1899, Datter af Lærer R. A. L., Gjettrup. Viet til foregaaende. Lærerinde i Hune 1922–26.

Kathrine Jeritslev-Hansen, f. Graversen, født 11. Marts 1898 i Bøvling, Datter af Gaardejer H. Gr. Viet den 9. Oktober 1924 til Sudanmissionær Jeritslev-Hansen. Udsendt til Sudan første Gang November 1925.

Thora Hansen, født den 23. December 1892, Datter af Snedkermeister Jens H. Præliminæreksamen, Tillægssprøve i Tysk. Feriekursus, Aarskursus i Randers i Dansk, Vikar ved Nr. Nissum Seminarium Septbr.—Novbr. 1921, Vikar i Ulfborg. Lærerinde ved Hvidbjerg Realskole 1922–25. Siden ved Randers Skolevæsen.

Johannes Kristian Hejbøl (Navnefrd. fra Nielsen), født den 28. December 1899 i Ølgod, Søn af fhv. Vinterlærer Jeppe H., Kærbæk pr. Molby. Viet den 10. August 1928 i Ansager Kirke til Lærerinde, Frk. Karen Nielsen, Datter af Sognefoged Carl N., Kvie, Ansager. Artium,

Filosofikum. Aarskursus, adskillige Feriekursus, bl. a. ogsaa i Norge og Sverige. Lærer ved Tarm Realskole 1921–24, derefter ved Nr. Nissum Seminarium. Formand for Lemvigegnens Storkreds af Kristelig Lytterforening. Studierejse til Island 1934 med Stipendium fra Dansk-islandsk Samfund.

Ejner Christian Hoppe, født den 18. Oktober 1899 i Brøndum ved Hobro, Søn af Købmand Chr. H. Viet den 21. Juli 1925 i Odense til Maren Christensen, Datter af Gaardejer Chr. Astrup C., Sædding. Realeksamen. Aarskursus. Lærer ved Bagterp Efterskole, Andenlærer i Bjert-Binderup, Enelærer i Flynder sdr. Skole og Enelærer i Grandløse. Medlem af Menighedsraad. Maler (Udstilling i København (1942)); har i en Aarrække leveret Tegninger til Julebøger.

Søren Adolf Holmstrup Jensen, født den 2. Oktb. 1898 i Randers, Søn af Snedkermester Chr. J. Viet den 24. Juli 1927 i Aalborg til Martha Nielsen, Datter af Købmand N. N. Aarskursus i Matematik og Fysik. Lærer ved Hurup private Mellem- og Realskole 1921–31, derefter ved Odder kommunale Mellem- og Realskole. Broder til Fritz Holmstrup J. (23).

Jens Kristian Marinus Jensen, født den 13. Januar 1896 i Nees, Søn af Gaardejer Jens Bæk J. Viet den 15. Maj 1940 i Branderup til Kirstine Marie Hansen, Datter af Postbud Jørgen H. Korneteksamens, Løjtnant ved Artilleriet. — Aarskursus i Dansk, Fysik, Botanik og Zoologi (1925–26) og i Historie, Tysk, Retorik og Regnemetodik (1938–39). Forskellige Feriekursus. Lærer i Sdr. Hygum 1923–28, derefter Førstelærer i Branderup. Formand for Lærerkreds 124 og for Branderup Sogns Bibliotek, i Bestyrelsen for Fællesbogsamlingen for Haderslev Amts Biblioteker m. m. Medlem af Aften- og Ungdomsskolenævn. Komm. Revisor.

Andreas Jørgensen, født den 20. Januar 1900 i Sdr. Felding, Søn af Gaardejer Niels Oddekær J. Viet den 23. Maj 1926 i Houe Kirke til Maria Pinholt, Datter af Førstelærer J. Gr. P. Studentereksamen 1924, theol. Embedseksamen 1930. Lærer ved Holbæk private Realskole 1921–22, Kommunelærer i København 1922–30, Sognepræst i Taastrup, St. Merløse 1930–36, Hjelpepræst ved Timotheuskirken, København 1936–41, Sognepræst ved Aalholm Kirke 1941–42, Landssekretær for Københavns Kirkefond 1942–46, siden da Sognepræst ved Sct. Mikkel's Kirke i Slagelse. Medlem af Kredsbestyrelsen for D. M. S.; Medlem af Kirkefondets Repræsentantskab; Herredsrepræsentant for Kirkesagens Venner. Har skrevet Artikler til Kirkefondets Aarbøger o. a.

Niels Christian Korsgaard, født den 9. Oktober 1897 i Odby, Søn af N. Nielsen. Viet September 1926 i Fousing ved Randers. — Lærer i Sønderbæk 1922–26, siden i Astrup pr. Arden.

Anna Theodora Lauridsen, født den 25. August 1899 i København. Datter af Sognepræst P. L. Aarskursus. Lærerinde i Bøvlingbjerg siden 1922. Død 1942.

Peder Christian Knudsen Lindholt, født den 6. Juni 1897 i Handbjerg, Søn af Husmand Søren Knudsen i Lindholt. Viet den 21. Maj 1934 i Sct. Hans Kirke i Odense til Esther Lilly Nielsen, Datter af Skibsbygger Jens N. Studentereksamen, Filosofikum. Aarskursus. 4 Aars Sprogstudium ved Københavns Universitet. Kursus ved Odense Lærerk. Lærer ved Vinderup Realskole 1921–24, Vinderup Kommuneskole 1924–27, Studium i København 1927–31. Lærer ved Nørregades Friskole i Odense 1931–34, ved Odense Skolevæsen 1934–39, siden da Viceskoleinspektør samme Sted. I Vinderup Medlem af KFUMs Bestyrelse. Var med til at stifte Kristelig akademisk Forening i København.

Anna Kathrine Madsen, f. Christensen, født den 26. Oktober 1899 i Sædding, Datter af Gaardejer Chr. Astrup C. Viet den 22. Oktober 1926 i Abild Kirke til Mads Kristian Madsen (23), Søn af Teglværksbestyrer Otto M. Lærerinde i Hvidovre fra 1924–26, ved Løgumgaard Kursus 1926–28, siden da igen fast ansat ved Hvidovre Skolevæsen. Søster til Morten Astrupgaard (19), Fru Laurs Laursen (19) og Fru Ejner Chr. Hoppe (21).

Peder Kristian Madsen, født 22. Juli 1897 i Gulev, Søn af Husmand M. M. Viet 1923 til Lydia Larsen, Svendborg. — Lærer i Sønderbjerg og Odby. Afsked 1936. Død (1942?)

Johannes Peter Pedersen, født den 18. November 1894 i Dronninglund, Søn af Husmand Jakob Chr. P. Viet den 15. August 1922 i Dronninglund til Kristine Karoline Dalsgaard, Datter af Murermester Chr. D. Søster til Elmer Dalsgaard (31), Andenlærer i Ørsø 1922–23. Enelærer i Aakær 1923–35, siden da Kommunalærer i Bangsbostrand og Kordegn ved Bangsbostrand Kirke.

Axel Nygaard Petersen, født den 1. November 1900 i Horne i Vendsyssel, Søn af Lærer Julius Petersen (tidl. Lærer ved Nr. Nissum Sem.). Viet den 16. November 1924 i Lendum Kirke til Karen Margrethe Hansen, Datter af fhv. Købmand Carl H. Tegnelerkursus 1928–30. Svømme lærereksamen 1931, Sløjdkursus. Lærer ved Dronninglund private Mellem- og Realskole 1921–30, siden da ved Frederikshavns komm. Skolevæsen. Medlem af Menighedsrådet 1939–45, Formand for KFUM 1939–45. Gymnastik- og Svømmelærer i Frederikshavns forenede Idrætsklubber fra 1932. Broder til Jacob Nygaard P. (19).

John Axel Poulsen, født den 5. August 1896 i Østerby, Læsø, Søn af Fyrskibsfører F. J. P. Viet den 23. Maj 1945 i Tornby til Dagmar Nabe-Nielsen, Datter af fhv. Købmand M. N. Aarskursus i Dansk, Geografi og Historie 1930–31. Lærer ved Hvidbjerg Realskole 1921–25, siden da i Mosbjerg Skole Enelærer og Kirkesanger. Formand og Kasserer for Indre Missions Samfund.

Søren Peter Sørensen, født den 22. September 1899 i Ellerup ved Gjern, Søn af Gaardejer Peder S. Viet den 23. September 1926 i Gjern Kirke til Margrethe Pedersen, Datter af Gaardejer Frands P. Kursus i Sløjd. Lærer ved Struer Realskole, i Engesvang og Førstelærer i Nørre Vium fra 1. December 1923. — Druknede sammen med sin Hustru ved Badning i Nr. Vium Aa den 5. Juli 1932.

Ville Villesen, født den 13. April 1890 i Gjærup i Thy. Viet den 15. Juni 1928 i Numan, Nigeria, Br. W. Afrika, til Alhed Marie Tillisch, Datter af Forpagter Chr. Ludvig T., Svendstrup Gods, Sjælland. Sprog-eksamen i Hausa. Kursus i Medicin paa Islington Medical Mission, London, og i Engelsk. Vinterlærer i Bølling, Vikar forskellige Steder, derefter Missionær i Sudan. Leder af Kostskolen for Drengene og af Seminariet. Leder af Numan Undervisningsinstitut.

Christian Wolder (Navnefrd. fra Volder Jensen), født den 12. Oktober 1899 i Gjærup i Thy, Søn af Lærer J. C. J. Gift. Andenlærer i Vrindes 1922–23, derefter Førstelærer i Thorsted pr. Tim. Afsked med Pens. fra 31. Oktober 1943. Retsforbundets Kandidat i Skjernkredsen.

4. Række fra venstre: Henry Jakobsen. Harry Plet. Knud E. Morsing. Niels Aaby Jensen. Anders Jeppesen. Ejler Østergaard. Henning Fisker. Knud Hansen. Holger Knudsen. Anton Jensen. Anders Gjelstrup. H. Alb. Andersen. Jacob Corydon-Petersen. Gudmund Andersen.
 3. Række fra venstre: Sml. H. J. Hansen. Frk. Porup. Li. Frk. Larsen. Li. Frk. Poulsen. Fhv. Sml. Frk. Nielsen. Fru Nissen. Sml. Nissen. Læ. S. M. Sørensen. Frk. Gjelstrup. Forst. Gjelstrup. Sml. Hejbøl. Fru Hejbøl. Sml. Kock. Fru Kock. Fru Christensen. Sml. Christensen.
 2. Række fra venstre: Pastor O. Nielsen. Fru Nielsen. Kristine Thomsen. Anna Katr. Nygaard. Helga Vistisen. Eva Andersen. Elly Jensen. Sofie Handberg. Inger Dalby. Eva Jacobsen. Eva Andreasen. Lærer B. Jespersen. Lærer G. Eriksen. Egon Knudsen.
 1. Række fra venstre: Hans Skadkær Pedersen. Carl Henry Sløk. Jacob Larsen. Erik Nejrup. Bjarne Fomsgaard. Johs. Moesgaard Pedersen. Knud Brøndum Jacobsen.

DIMITTENDERNE 1946

Eva Agnete Andersen, født 10. Marts 1920 i Sperring, Datter af Boelsmand M. A. Hovedkarakter mg÷ (6,61).

Hans Albert Bjørslev Andersen, født 28. December 1924 i Herning, Søn af Børstenbinder K. A. Hovedkarakter mg× (7,26). Realeksamen.

Niels Gudmund Andersen, født 12. December 1922 i Ydby. Søn af afd. Tømremester P. K. A. Hovedkarakter mg (6,86). Realeksamen.

Eva Johanne Andreassen, født 24. Juli 1922 i Haderup, Datter af Sognepræst A. L. A., Harboøre. Hovedkarakter g× (5,74).

Jacob Corydon-Petersen, født 16. Maj 1924 i Sdr. Vilstrup. Søn af Gaardejer E. A. C.-P. Hovedkarakter mg÷ (6,35).

Inger Dalby, født 22. Februar 1923 i Ryde, Datter af Gaardejer M. C. C. D. Viet i Juli 1946 til Børge Lillelund (43). Hovedkarakter mg (7,05). Præliminæreksamen.

Henning Rasmussen Fisker, født 8. Maj 1924 i Aalborg, Søn af Telegrafmonter J. R. F., Skive. Hovedkarakter mg (6,83).

Bjarne Slej Fomsgaard, født 28. November 1924 i Lemvig, Søn af Købmand Alb. F. Hovedkarakter mg÷ (6,06). Realeksamen.

Anders Gjelstrup, født 5. Februar 1923 i Rom ved Lemvig, Søn af Gaardejer Chr. G. Hovedkarakter mg÷ (6,45).

Sofie Christina Handberg, født 24. Juli 1917 i Viborg, Datter af Avlsbruger J. P. H. Hovedkarakter g× (5,62).

Knud Valdemar Hansen, født 9. Februar 1924 i Randers, Søn af Gartner H. V. I. H. Hovedkarakter mg (6,81). Realeksamen.

Eva Jacobsen, født 1. November 1921 i Vorgod, Datter af Førstelærer N. J. J. (17). Hovedkarakter mg÷ (6,44).

Knud Søren Brøndum Jacobsen, født 16. September 1915 i Randers, Søn af Sadelmager Chr. J. Hovedkarakter mg÷ (6,44).

Henry Jakobsen, født 15. Marts 1919 i Linde, Søn af Tømremester M. L. J. Hovedkarakter mg÷ (6,61).

Anthøn Møller Jensen, født 14. Marts 1923 i Rom ved Lemvig, Søn af Gaardejer J. M. J. Hovedkarakter mg÷ (6,08). Realeksamen.

Elly Gerda Jensen, født 9. Januar 1925 i Dover, Ydby, Datter af Gaardejer C. M. J. Hovedkarakter mg× (7,17). Realeksamen.

Niels Aaby Jensen, født 4. November 1920 i Aulum, Søn af fhv. Gaardejer N. J. Hovedkarakter mg÷ (6,63). Præliminæreksamen.

Anders Jeppesen, født 9. Maj 1920 i Selde, Søn af Husmand M. J., Hovedkarakter mg÷ (6,44).

Anker Egon Knudsen, født 19. Januar 1921 i Struer, Søn af Maskin-
strikker Th. E. K. Hovedkarakter mg (6,80). Realeksamen.

Jens Holger Møller Knudsen, født 30. December 1923 i Skjern, Søn af Gaardejer M. M. K., Videbæk. Hovedkarakter mg÷ (6,41).

Jacob Larsen, født 6. April 1922 i Sahl, Søn af Førstelærer H. P. L. (06). Hovedkarakter mg÷ (6,08). Broder til Helga Larsen (39).

Knud Erik Morsing, født 8. Februar 1925 i Vinderup, Søn af Bager V. M. Hovedkarakter mg× (7,24). Præliminæreksamen.

Erik Dam Nejrup, født 3. Juni 1923 i Nørlem, Søn af Arbejdsmand P. C. N., Lemvig. Hovedkarakter g× (5,71). Realeksamen.

Anna Kathrine Birkedal Nygaard, født 18. Juli 1924 i Møborg, Datter af Lærer C. S. Ovesen N. Hovedkarakter mg (7,00). Realeksamen.

Hans Skadkær Pedersen, født den 15. Juni 1924 i Struer, Søn af Overpakkemester P. M. P. Hovedkarakter mg (7,11). Mellemskoleeksamen.

Johannes Moesgaard Pedersen, født 12. Oktober 1924 i Marup ved Skjern, Søn af Førstelærer L. M. P., Skjern. Hovedkarakter g× (5,86). Broder til P. Moesgaard P. (45). Præliminæreksamen.

Harry Plet, født 8. September 1923 i Bagterp, Søn af Førstelærer C. S. Pedersen P. (19), Sønderhaa. Hovedkarakter mg÷ (6,58).

Carl Henry Sløk, født 19. Juli 1924 i Lemvig, Søn af Sadelmager C. S. Hovedkarakter mg (6,92). Realeksamen.

Kristine Thomsen, født 29. April 1924 i Lyngs. Datter af afd. Slag-
termester Chr. T. Hovedkarakter mg÷ (6,54). Præliminæreksamen.

Helga Vistisen, født 14. August 1920 i Skive, Datter af Maskinpas-
ser A. V., Ejerslev. Hovedkarakter mg÷ (6,55).

Ejler Kragh Østergaard, født 21. Januar 1925 i Erritsø, Søn af Gaard-
ejer A. Ø. Hovedkarakter mg (7,00). Nysproglig Studentereksamen.

AF AARETS DAGBOG

Efter »Dæmting«

- Ansættelser og Udnævnelser**
- 13 *J. M. Tjørnild*, Harbøre, k. t. Lærer i St. Ajstrup ved Nibe.
- 14 *S. C. Brelj*, Tønder, udn. t. Amtsskolekonsulent i Tønder Amt.
- 19 *H. S. Horslund Olsen*, Fitting, k. t. Enelæ. i Morsbøl.
- 20 *Chr. Mernild*, St. Ajstrup, k. t. Læ. i Harbøre.
- 21 *Jensine Andersen*, Torslev, k. t. Læreri. i Kastbjerg pr. Havndal.
- 23 *Harald Berg*, Nr. Nissum Seminarium, udn. t. Skoleinspektør i Frederiksstad, Sydslesvig.
- 24 *Henrik Madsen*, Nykøbing F., udn. t. Skoleinspekt. i Gilleleje.
- 27 *A. Conradsen*, Rørkjær, k. t. Læ. i Vejgaard.
- *Harald Dyrholm*, Tvilum, ansat som Læ. v. Skanderborg Realsk.
- 28 *P. G. Gregersen* k. t. Enelæ. i Knæverhede.
- 29 *Kirsten Kattenhøj*, Skjern Kirkeskole, k. t. Læreri. ved Skjern købstadordnede Skolevæsen.
- 30 *Johs. Hoppe*, Skovby Privatskole, k. t. Enelæ. i Kristianshede.
- 32 *Vagn Agerschou Andersen*, Taastrup, udn. t. Skoleinspektør i Svancke.
- *H. V. Bundgaard*, Fole, k. t. Førstelæ. i True.
- *Jens J. Petersen*, Klaksvig, k. t. Læ. i Give.
- 33 *Ejner V. Christensen*, Avernakø, k. t. Enelæ. i Fitting.
- 35 *Mads Chr. Nielsen*, Klitmøller, k. t. Enelæ. i Agri.
- *Jens Oluf Bay Østergaard*, Maustrup, k. t. Førstelæ. s. St.
- 36 *Søren Christensen*, Thyregod, k. t. Førstelæ. i Ølby.
- *Thorvald Clausager Dalgaard*, Hemmet, k. t. Enelæ. i Solsøhede.
- *Herluf Emil Jensen*, Solsøhede, k. t. Enelæ. i Remmerhus.
- *P. E. Nyhus Nielsen*, Odder priv. Realsk., k. t. Læ. i Odder.
- *Helga Storregaard* k. t. Læreri. i Odense.
- 37 *P. Nørby Christensen*, Funder, ansat som Læ. ved »Kornmod«, Silkeborg.
- *Erik Kr. Eriksen*, Lem, k. t. Læ. i Birkerød.
- *Hartvig Eriksen*, Mellerup, k. t. Timelæ. i Sæby.
- *Carl Chr. Petersen*, Birkerød, k. t. Førstelæ. i Lem.
- 38 *H. Houlberg Christensen*, Silkeborg, k. t. Læ. i Gladsakse.
- *Jens Jensen*, V. Hassing, k. t. Førstelæ. i Ø. Hassing.
- *Erna Elisabeth Præsius*, Hvilsum, k. t. Læreri. s. St.
- *Henry Sørensen*, Stakroge Privatskole, k. t. Læ. ved Sebberny Skole.
- 39 *Kristian Sidelmann* udn. til Timelæ. ved Frederiksbergs Skolevæsen.
- 40 *Gustav Nordentoft* k. t. Enelæ. ved Harring Skole.
- 41 *Olaf Bendtsen*, Arnum, k. t. Enelæ. i Brandborg, Flynder.
- *Chr. Rahbæk Christoffersen*, Herning, k. t. Læ. i Herning.
- *Jens Bjørndal Graversen*, Nakskov, k. t. Førstelæ. i Vallund.

- 41 *Sv. Aa. Houлинд* k. t. Læ. i Lemvig.
 — *Abel Hørup*, Asp. i Tøjstrup, fast ansat.
 — *Niels Hove Jacobsen* k. t. Læ. ved Vesterø n. Skole, Læsø.
 — *Samme* k. t. Førstelæ. i Handbjerg.
 — *Sv. Aage Jensen* k. t. Læ. i Køge.
 — *Magda Klemensen* fast ans. som Læreri. i Aalborg.
 — *Kirstine Krarup* k. t. Læreri. i Vemb.
 — *Einar Nielsen*, Lønborg, k. t. Læ. i Brønderslev.
 — *Inger Møller Pedersen* ans. som Timelæreri. ved Frederiksbergs Skolevæsen.
 — *Inge Skinderholm Skrivers* konst. som Læreri. i Vildbjerg.
 42 *Chr. M. Graugaard* fast ans. i Hygum ved Lemvig.
 — *Herman Møller Jensen* k. t. Førstelæ. ved Bagterp v. Skole.
 — *Otto O. Jørgensen* k. t. Læ. i Svendborg.
 — *Ejner Olesen*, Herrup, k. t. Førstelæ. i Busk ved Hammerum.
 — *Elisabeth Vejleborg* k. t. Timelæreri. i Odense.
 43 *Bernt Billeskov*, Faarftoft, k. t. Læ. i Herrup.
 — *Edv. Damholt*, Rønde, k. t. Læ. i Marstrup ved Hoptrup.
 — *Elvin Jensen*, Vejlbjby, ans. som Timelæ. i Ribe.
 — *J. O. Jørgensen* fast ans. i Sdr. Stenderup.
 — *Samme* k. t. Enelæ. i Øvre Lerte.
 — *Nicolaus Larsen* læ. i Slangerup.
 — *Kr. Toft Nielsen* k. t. Læ. i Nr. Vorupør.
 — *P. Rønn Nielsen* k. t. Enelæ. i Møborg ndr. Skole.
 — *Anton Ravn* fast ans. i Ulsted.
 — *William J. Tougaard* fast ans. i Gundersted.
 — *Aage Vinderskov*, Lemvig, ans. som Timelæ. i Glostrup.
 44 *J. P. Balling* ans. som Timelæ. i Holstebro.
 — *Ove Homburg*, Lemvig, k. t. Læ. s. St.
 — *Kr. Kristensen* ans. som Timelæ. i Holstebro.
 44 *Peder K. Munksgaard*, Hede-
 gaard, k. t. Enelæ. s. St.
 — *Karen Nørager* k. t. Læreri. i Østerled.
 — *Arne Møller Pedersen* Asp. i Her-
 borg.
 — *Carl Slemming* ans. som Timelæ. i Gladsaxe.
 — *Erik Vork* k. t. Læ. i Højmark.
 45 *Karen Østergaard Hansen* ans. som Timelæreri. i Struer.
 — *Børge Jespersen* ans. s. Timelæ. i Kolding.
 — *Elna Stokholm* ans. som Asp. i Ø. Hornum.
 — *Karen Elise Storebjerg* ans. som Timelæreri. i Holstebro.
 46 *Gudmund Andersen* Lærer ved Rønde Kursus.
 — *Knud Hansen* ans. s. St. som foregaaende.
 — *Eva Jacobsen* konst. som Læreri. i Lillering.
 — *Egon Knudsen* Læ. ved Nr. Nis-
 sum Seminarius Forberedelses-
 klasse.
 — *Inger Lillelund* ansat ved Aarhus Skolevæsen.
 — *Kirstine Thomsen* ans. som Timelæreri. i Fakse Ladeplads.

Afskedigelser

- 99 Skoleinspektør *J. J. Kahr*, Nibe, m. Pens.
 00 *M. C. Christensen*, Nøddelund, m. Pens. fra 31. Marts.
 01 *Niels Kjærsgaard Jensen*, Skjellerup pr. Hobro, m. Pens. fra 31. December.
 02 *A. C. Hoppe*, Barslev, m. Pens. fra 30. September.
 04 *P. Anthonsen*, Kokspang, m. Pens.
 08 *Jens Chr. Jensen*, Busk v. Hammerum, m. Pens. fra 31. Oktober.
 20 *Anthon Chr. Lilleøer*, Tørring.
 28 *Holger Christensen Haubo*, Remmerhus.
 37 *P. Norby Christensen*, Funder Byskole, fra 1. Oktober.
 39 *Anders Stokh. Frandsen*, Vejlbjby, fra 30. Juni.

Døde

- Fhv. Seminarielærer *J. Kirkegaard*.
Tidl. Lærer ved Seminariet *Jul. Petersen*, 78 Aar gl.
96 *M. C. Birkeland*, Kalundborg. 5. December.
02 *Hans Ingvartsen*, Aastrup, 66 Aar gl.
(-) *Vilh. Væрге*, Thyregod, 14. Maj. 72 Aar gl.
04 *Ole Agerbo*, Valsøllille.
07 Fhv. Amtsskolekonsulent *J. Leander Jacobsen*, Herning.
09 *R. M. Skaarup*.
13 *Aage Jensens Hustru, Oline*, Vildbjerg. 29. Juni.
22 *J. G. Giaversens Hustru, Anna Gerda*. 14. Februar.
39 *Gunner Hede*. 15. Januar.

Bryllupper

- 30 *Chr. Dorf Petersen*. Hammel. 17. April i Silkeborg Kirke til Frk. Lilly Larsen, Datter af Installatør Levin L., Silkeborg.
43 *Johannes Blæsbyeg*. 18. Maj i Sjørring Kirke til Frk. Ester Andersen, Dollerup.
— *Edv. Damholt*. 30. Juni i Hornaa Kirke til Grete Rosenborg.
— *Bøge Lillelund*, Aarhus, til Inger Dalby (46).
44 *Erik Højby Hansen*, Roskilde. 2. Marts i Skørping Kirke til Frk. Kirsten Pedersen, Datter af Handelsm. Peder P., Skørping.
46 *Gudm Andersen*, Rønde. 24. November i Ydby Kirke til Frk. Esther Sørensen, Datter af Gdr. Chr. S., Sinderup, Ydby.
— *Knud Brøndum Jacobsen*.
— *Henry Jakobsen*. 25. September i Hesselager Kirke til Grethe Hansen.

Sølvbryllupper og Jubilæer

- 03 *C. P. Kvistborg* 40 Aars Jub. ved Struer Skolevæsen. 1. Oktbr.
05 *J. M. Jensen* 40 Aars Jub. i Dørken. 10. Febr.
— *Th. Thomsen* 25 Aars Jub. i Skjern.

- 06 *M. F. Lauge og Hustru Sølv-*
bryllup den 27. Febr.
07 *P. Eriksen* 25 Aars Jub. i Fjestrupholm.
09 *R. C. S. Kjærsgaard* 25 Aars Jub. i Sdr. Onsild.
— *Ragnvald Præstholm* 25 Aars Jub. som Lærer ved Løve Skole og Organist ved Gjerslev Kirke.
— *Overlærer Skaanild* 25 Aars Jub. ved Lindholm Centralskole. 1. Jan.
12 *N. P. Knudsen og Hustru, Krog-*
høj, Sølvbr. 16. Novbr.
— *Chr. Winther og Hustru, Rød-*
ding, Sølvbr. 19. Juni.
16 *H. M. Schjøtt og Hustru, Guld-*
ager, Sølvbr. 25. Febr.
— *Kr. Sørensen og Hustru, Vonge*, Sølvbr. 12. Aug.
17 *Chr. Mikkelsen og Hustru, Fjel-*
sted pr. Sindal, Sølvbr. 31. Juli.
18 *L. Aspel* 25 Aars Jub. i Raasted.
19 *L. Laursen og Hustru, Lintrup*, Sølvbr. 13. Maj.
20 *Karen Jensen* 25 Aars Jub. i Vejrum. 1. April.
— *Kr. Lauritsen og Hustru, Agtrup-*
skov, Sølvbr.
— *L. M. Mulvad* 25 Aars Jub. i Høsgild. 1. Septbr.
— *Marie Nielsen* 25 Aars Jub. i Vejle i Febr.

Eksaminer

- 08 Lektor *J. Brændegaard*, København, har taget Doktorgraden paa en Afhandling om Grønlands Edderkopper.
42 *Aage Bendtsen*, Faglærereksamen i Dansk.

Aarskursus

- Seminarielærer *Helge Nissen*.
40 *Th. Johansen*, Hesselho.
43 *Hanne Ladekær Hansen*.

Bøger

- 96 *P. Nørskov Lauritsen*: Hjerm Sogn. (NormannsForl., Odense).

- 50 *Svend Lykkegaard*, Esbjerg, Med-
udgiver af Hjemstavnsbog: Es-
bjerg By og Egn.
— *Ivan Rønn*: Dagens Børn. No-
veller. (Gyldendal).

Navneforandring

- 16 *Vilhelm Hansen* til *Tauman*.

Andet

- 06 *Julin* bliver Folketingsmand paa
et Suppleringsmandat.
07 *Chr. Kjærsgaard* Borgmester i
Sæby.
17 *P. Munk-Poulsen* Borgmester i
Herning.
24 *Chr. Davidsen*, Haslev, indvalgt
i K.F.U.M.s Hovedbestyrelse.
25 *Otto Jensen* Medlem af Byraa-
det i Nykøbing M.

Fra Elevfesten 1946

1946